

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

I

HORSENS LÆRDE SKOLE

I JUNI OG JULI 1900.

— x —

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

I

HORSENS LÆRDE SKOLE

I JUNI OG JULI 1900.

SKOLEEFTERRETNINGER. VED REKTOR A. NEERGAARD.

HORSENS.

HORSENS AVIS' BOGTRYKKERI.

1900.

Indhold.

I. Afgangsprøverne i 1899	Side 5.
II. Disciplene.....	” 15.
III. Lærerne.....	” 19.
IV. Undervisningen. 1. Fag- og Timefordelingen. 2. Oversigt over det i Skoleaaret 1899—1900 udførte Arbejde.....	” 20.
V. Særskilte Meddelelser. 1. Fordringerne ved Op- tagelsesprøven. 2. Udenbys Disciples Forsøm- melser. 3. Konfirmation i III Klasse. 4. Fritagelse for Fransk. 5. Undervisningen i de studerende Klasser. 6. Bestemmelser om de Rettigheder, som de forskellige Eksamener give. 7. Oplys- ninger for Privatister. 8. Skoleregler. 9. Skole- betaling.....	” 36.
VI. Skolebeneficier og Legater	” 43.
VII. Videnskabelige Samlinger	” 46.
VIII. Udtog af Skolens Regnskaber	” 61.
IX. Afgang- og Aarsprøverne i 1900.....	” 64.

I. Afgangsprøverne.

Som Censorer ved Afgangsprøverne i 1899 fungerede:

Professor, Dr. Paludan, Medlem af Undervisningsinspektionen, som deltog i Bedømmelsen af Fransk og Tysk i VI samt Fransk i IV R.

Cand. mag. Agerskov: Tysk i IV S og IV Rr.

Adjunkt Brøndsted: Græsk i VI S og Latin i IV S.

Cand. mag. Buur: Dansk og Oldnordisk i VI samt Dansk i IV S og IV Rr.

Cand. polyt. Bøggild: Naturlære i IV Rr.

Cand. mag. Grønbæk: Engelsk i IV Rr.

Adjunkt Hagerup: Geografi i IV S og IV Rr samt Historie i IV Rr.

Cand. mag. Kragh: Matematik i VI, IV S og IV Rr samt Naturlære i VI.

Adjunkt Thoresen: Latin i VI S.

Overlærer Øllgaard: Historie i VI.

Afgangseksamen for studerende 1899.

Dimittenderne af den sproglig-hist. Retning.	Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Dansk og Oldn.	Fransk.	Tysk* eller Engelsk.	Historie.	Lat. Version.	Latin læst.	Latin ikke læst.	Græsk.	Natur-lære.		Hoved-karakter.	Points.
C. P. Clausen, f. 2. Decbr. 1880.	g. +	g.	mg. +	mg. ÷	ug.	mg. +	mg.	mg. +	g. +	mg.	g.		<i>Forste K.</i>	92½
J. N. Jensen, f. 18. Februar 1881.	mg. ÷	g. +	mg.	mg.	mg. +	mg. ÷	mg. ÷	g. +	mg. ÷	mg.	mg. +		<i>Forste K.</i>	92¾
A. C. Jurisch, f. 23. Februar 1881.	mg.	mg.	mg. +	mg.	ug. ÷*	ug.	mg. ÷	mg.	mg. +	ug. ÷	ug. ÷		<i>Forste K.</i>	102¾
E. Møller, f. 7. Januar 1879.	mg. ÷	mg.	ug. ÷	mg. ÷	mg. +	mg. +	g. +	mg.	g.	g. +	g.		<i>Forste K.</i>	89¾
Aa. Schultz, f. 24. December 1880.	g.	g. +	mg. ÷	mg.	mg. +	g. ÷	g.	g. +	g. ÷	mg.	mg.		<i>Anden K.</i>	81
Dimittenderne af den matematisk-naturvidenskabelige Retning.	Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Dansk og Oldn.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Aritmetik skr.	Aritmetik mundtl.	Geometri skr.	Geometri mundtl.	Fysik mekanisk.	Fysik kemisk.	Hoved-karakter.	Points.
J. L. Goldmann, f. 26. Decbr. 1880.	mg. ÷	g. +	mg. +	g.	mg.	mg.	g. +	g.	tg. +	mg.	g.	mg.	<i>Anden K.</i>	82½
A. H. G. Hauge, f. 21. Maj 1877.	mg. ÷	mg. ÷	mg.	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	g. ÷	mg. +	tg.	mg. ÷	mg. +	ug. ÷	<i>Forste K.</i>	85¾
P. Herschend, f. 2. Oktober 1881.	g. +	mg. ÷	mg.	mg. +	mg.	mg.	mg. +	mg. +	mg.	ug.	ug.	ug.	<i>Forste K.</i>	100½
P. C. Jakobsen, f. 9. Januar 1880.	mg. +	mg.	ug. ÷	mg.	ug.	ug. ÷	ug.	ug. ÷	mg. +	ug.	ug.	mg. +	<i>Forste K. med Udm.</i>	105¾
H. V. Viinsted, f. 4. Juli 1880.	mg. ÷	mg. ÷	mg.	mg.	mg. +	mg. +	g.	mg. +	ug.	ug. ÷	mg. +	mg.	<i>Forste K.</i>	98
S. J. Voldum, f. 3. Marts 1881.	mg.	mg.	mg. +	mg. +	ug. ÷	mg. +	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug. ÷	<i>Forste K. med Udm.</i>	106

Til 1ste Karakter med Udmærkelse kræves 105 Points, til 1ste K. 84 P., til 2den K. 70 P., til 3dje K. 56 P.

Almindelig Forberedelseseksamen 1899.

Dimittenderne.	Dansk Stil.	Dansk.	Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Regning.	Aritmetik.	Geometri.	Naturlære.	Orden m. skriftl. Arbejder.	Points.
O. F. Brøchner, f. 29. Juni 1883.	g. +	g. +	mg. ÷	g. +	—	ndl.	g. ÷	mg. ÷	ug.	mg. ÷	g.	tg. ÷	mg. ÷	68
E. C. F. R. Bøttger, f. 3. April 1883.	g. +	mg.	mg. ÷	mg.	g. ÷	g.	mg. ÷	mg.	g.	g.	mg. +	mg.	mg. ÷	97½
E. Colding, f. 24. December 1882.	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg.	g. ÷	tg. ÷	mg. ÷	mg.	mg.	mg.	g. +	g. ÷	mg. +	91
D. V. Hansen, f. 30. Januar 1881.	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg.	—	g. ÷	g. +	mg. ÷	g. +	g.	mg.	g.	mg. ÷	89½
J. P. J. Jespersen, f. 6. Septbr. 1881.	g. +	mg.	mg. ÷	g. +	—	g. +	mg. +	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	g. +	mg. ÷	ug. ÷	95½
J. Kristensen, f. 29. Oktober 1882.	mg. +	ug.	mg. +	ug. ÷	—	mg. +	mg. +	ug. ÷	ug.	ug. ÷	ug. ÷	ug.	mg.	Udm 113½
K. H. Meulengracht, f. 8. Februar 1882.	g.	g.	g.	mg.	—	tg. ÷	g. +	mg.	tg.	g. ÷	tg. +	g.	mg. ÷	66½
R. J. H. Mika, f. 12. Juli 1882.	mg.	mg. ÷	ug.	ug. ÷	—	mg.	ug. ÷	mg. +	mg. ÷	g. +	mg.	mg.	mg. +	105½
J. Olsen, f. 26. Oktober 1882.	g. +	mg. +	mg.	mg. +	g. ÷	g. +	tg. ÷	mg.	g.	tg. +	mg. +	g. +	mg. ÷	88½

Til „Bestaaet med Udmærkelse“ kræves med 3 fremmede Sprog 120 Points, med 2 fr. Sprog 112½ P.

Til „Bestaaet“ kræves med 3 fr. Spr. 69½ P., med 2 fr. Spr. 65 P. Karaktererne i Modersmaalet maa tilsammen udgøre mindst 17½ P.

IV. Klasses Hovedeksamen 1899.

Eksaminanderne.	Dansk Stil.	Fransk.	Tysk.	Latin.	Græsk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Aritmetik.	Geometri.	Naturlære.	Points.	Points i de afsluttede Fag.
H. A. J. Abildgaard, f. 13. Oktbr. 1882.	g. +	mg.	mg. ÷	g. ÷	—	ug. ÷	ug.	mg. +	tg. ÷	g.	mg. ÷	59	29
L. Bornp, f. 15. Decbr. 1883.	mg.	g. +	mg.	g.	—	ug.	mg. +	mg. +	ug. ÷	ug.	ug. ÷	75½	31½
H. M. Frantzen, f. 6. Marts 1882.	g. +	mg. +	mg.	g.	mg.	ug. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	—	70	32½
K. F. K. Hafstrøm, f. 8. August 1883.	mg. +	ug. ÷	ug. ÷	ug. ÷	mg. +	mg.	mg. +	ug. ÷	ug. ÷	ug. ÷	—	82½	38
H. P. Henriksen, f. 24. Novbr. 1882.	mg.	ug. ÷	ug. ÷	mg.	—	ug. ÷	mg.	ug. ÷	mg. ÷	ug. ÷	ug.	80½	36½
F. S. Herschend, f. 6. Januar 1883.	g. +	mg.	mg. +	g. ÷	—	mg. +	mg.	g. +	g. ÷	g. ÷	tg. ÷	53	27½
F. H. A. N. R. v. Holstein Rathlou, f. 24. Decbr. 1882.	g. +	mg.	mg. +	g.	—	mg. +	g. +	ug.	tg.	mg.	mg. ÷	65½	31
E. S. Jensen, f. 25. August 1883.	mg. ÷	mg.	ug. ÷	g. +	—	mg.	mg.	ug. ÷	mg. +	ug.	mg. +	76½	33½
R. Lassen, f. 9. Decbr. 1882.	g. +	mg.	mg. +	g. ÷	—	mg. +	mg.	g.	g. ÷	ug. ÷	mg. +	65½	26½
M. Pedersen, f. 7. Februar 1881.	mg.	g. +	mg.	g.	g.	g. +	mg. ÷	mg.	tg.	g. ÷	—	58½	25
C. F. O. Petersen, f. 30. Septbr. 1881.	ug. ÷	mg.	mg. +	mg. ÷	—	mg. +	g. +	mg.	g.	mg.	mg. ÷	73	32½
A. Svendsen, f. 3. April 1881.	g. +	g. +	mg. +	g. +	—	mg. ÷	ug. ÷	ug. ÷	mg.	mg.	g.	70½	34
O. T. E. Therkildsen, f. 25. Oktbr. 1882.	mg. ÷	mg.	ug. ÷	g. +	—	mg. ÷	mdl. +	ug. ÷	tg.	g. ÷	g.	51½	22½
H. Thorborg, f. 15. Februar 1883.	mg. +	mg. +	mg. +	mg. ÷	—	mg. +	mg.	ug.	mg.	mg. +	ug.	79½	35
E. C. With, f. 19. Septbr. 1883.	mg. ÷	mg.	mg. +	tg.	—	mg.	g. +	mg. ÷	g. +	g.	g. +	58	21½

Til at bestaa kræves 47½ Points og mindst g. ÷ i dansk Stil.

I Sommeren 1899 bestode følgende Tillægsprøven i Latin ved Skolens IV Klasses Eksamen:

G. S. Hempeln, Discipel i V Klasse, med Karakteren mg.÷, S. S. Nymand med mg.+ og Frøken J. M. Steenberg med g. — S. S. Nymand bestod tillige Tillægsprøven i Græsk med mg.

Til at bestaa Tillægsprøverne kræves g.

Til de skriftlige Prøver modtoges fra Ministeriet følgende Opgaver:

Afgangseksamen for studerende:

I. Fælles Opgaver:

Dansk Stil (fri Opgave):

Om Jærnbanners Betydning for den materielle og aandelige Kultur.

Dansk Stil (bunden Opgave):

Holbergs Betydning for dansk Aandsliv.

II. Særlige Opgaver for den sproglig-historiske Retning:

Fransk Stil.

I Aaret 871 døde Kong Ethelred af Westsex i et Slag mod de Danske, som nylig vare gaaede over Themsen. Han efterlod flere Børn; men Valget faldt paa¹⁾ hans Broder Alfred, en ung Mand paa 22 Aar, hvis Mod og Duelighed vakte store Forhaabninger. Det lykkedes ham to Gange at faa de Danske ud²⁾ af sit Kongerige og at forsvare Themslinien i syv Aar. Maaske vilde ingen dansk Hær nogensinde paa ny have overskredet denne Grænse, hvis ikke Kongens Strenghed efterhaanden havde skilt Folket fra det Overhoved, som det selv havde valgt sig. Saaledes rykkede Fjenden atter hurtigt frem. Forladt af sine [Folk] skjulte Alfred sig paa Grænserne af det engelske Territorium. Der fandtes en Halvø omgivet af Sæmpe; Saxerkongen³⁾ beboede der under et falsk Navn en Fiskerhytte [og var] nødt til selv at bage det Brød, som den fattige Familie vilde unde ham. Faa Folk i hans Kongerige vidste, hvad der var blevet af ham, og den danske Hær trængte derind uden Modstand. Mange Indbyggere indskibede sig for at søge Tilflugt enten i Gallien eller i Irland; Resten forpligtede sig til at betale Skat og arbejde for Danskerne. Det varede ikke længe, inden

de fandt Erobringens Onder tusinde Gange værre end Alfreds Kongedømmes og savnede deres tidligere⁴⁾ Tilstand og en blandt dem født Konges Despoti.

1) se porter sur. 2) faire sortir. 3) le roi Saxon. 4) premier. Tallene skrives helt ud med Bogstaver.

Latinsk Version.

Gens Merovingorum, ex qua Franci reges sibi creare soliti erant, usque ad Hildericum regem duravisse putatur; sed licet in illo demum finita possit videri, tamen jampridem nihil præter inane regis nomen habebat. Nam opes et potentia regni penes aulæ præfectos, qui majores domus dicebantur, erant; neque regi aliud relinquebatur, quam ut, regio nomine ornatus, crine profuso barbaque promissa in solio resideret ac speciem dominantis effingeret, cum legatos undique venientes audiret eisque abeuntibus responsa, quæ edoctus erat, redderet. Nihil aliud proprii possidebat nisi unam eamque perparvi redditus¹⁾ villam, in qua habitabat cum paucis famulis necessaria sibi ministrantibus; inde sive ad palatium sive ad populi conventum eundum erat, carpento²⁾ ibat, quod bubus junctis trahebatur. At regni administrationem præfectus aulæ procurabat; qui honor a populo iis dari consueverat, qui et claritate generis et opum amplitudine inter ceteros principes eminebant.

Quo tempore Hildericus regnabat, Pipinus præfecti officio fungebatur; qui eo honore non contentus, cum summum omnium Francorum præcipueque cleri³⁾ favorem sibi conciliasset, ad Zachariam, pontificem Romanum, legatos misit, qui ab eo quærent, utrum melius esset eum regem appellari, qui re vera regnum exerceret, an eum, qui vanam tantum potestatis umbram retineret. Et cum pontifex illud melius esse respondisset et Pipinum regem appellari jussisset, hic in conventu Francorum a primoribus et episcopis rex declaratus ac postea a Bonifatio, apostolo Germanorum, oleo sacro unctus est; quo facto Hildericum solio regio depositum in monasterium⁴⁾ trusit.

Non multo post Pipino oblata est occasio, qua sedi apostolicæ gratiam referret; nam Stephanus pontifex, qui Zachariæ successerat, a Langobardis vexatus supplex in Galliam venit ejusque auxilium imploravit. Quod cum Pipinus libenter ei promississet, renitentibus primo quibusdam ex primoribus Francorum, quibuscum consultare solebat, adeo ut se regem deserturos domumque redituros libera voce proclamarent, bellum tamen susceptum est et celerrime perfectum. Pipinus enim Aistulphum, regem

Langobardorum, paucorum dierum obsidione apud Ticinum⁵⁾ et obsides dare et erepta Romanis oppida restituere coëgit.

1) Indtægter. 2) Vogn. 3) clerus = Gejstligheden. 4) Kloster.
5) = Pavia.

III. Særlige Opgaver for den matematisk-naturvidenskabelige Retning:

Beregningsopgave.

1. I Trekant ABC er Siden $BC = 0,43267''$, $\angle B = 57^{\circ} 16' 23''$ og $\angle C = 41^{\circ} 25' 52''$. Beregn Højden paa BC og de to Stykker, hvori denne Side deler den Diameter i Trekantens omskrevne Cirkel, der gaar gennem A .

2. Man skal uden at bruge Logaritmer beregne

$$\sqrt[3]{2,486^3 - 2,1513^3}$$

med to rigtige Decimaler.

Aritmetik.

1. Bevis, at 23 gaar op i $5^{2n+1} + 9 \cdot 2^{n+1}$, naar n er et helt positivt Tal.

2. I Rækken

$$a_1, a_2, a_3, \dots$$

er Differensen mellem ethvert Led med lige Indeks og det nærmest foregaaende Led lig med d , og Differensen mellem ethvert Led med ulige Indeks (fra det tredje) og det nærmest foregaaende Led lig med δ . Find a_p udtrykt ved a_1 , d , δ og p samt find Summen af de p første Led.

3. Bevis, at $x + \frac{1}{x}$ er reel, naar x er en hvilken som helst af Rødderne i Ligningen $x^n = 1$, hvor n er et helt Tal.

Projektionstegning.

I den vandrette Billedplan ligger en regelmæssig Femkant $ABCDE$, af hvis Sider ingen er parallel med eller vinkelret paa Projektionsaksen; den er Grundflade i en Pyramide, hvis Toppunkt O ligger lodret over Femkantens Centrum og har en Afstand fra dette, der er dobbelt saa stor som Femkantens Side. Tegn Billederne af denne Pyramide og af et plant Snit gennem AB og Punktet D_1 i OD , idet $OD_1 = \frac{1}{3} OD$.

Den femsidede Pyramide, som det nævnte Snit afskærer af den første Pyramide, drejes dernæst om AB , indtil Trekanten

AOB falder i den vandrette Billedplan, og endelig udfoldes dens Overflade i denne Plan saaledes, at Udfoldningen bliver symmetrisk med Hensyn til Trekant AOB 's Symmetriakse.

Geometri.

1. En Plan skærer en Omdrejningskegelflade i en Parabel, hvis Parameter er lig med dens Toppunkts Afstand fra Keglefladens Toppunkt. Find Keglefladens Toppunktsvinkel.

2. A og B ere to givne Punkter med Koordinaterne (a, o) og $(-a, o)$, C er et vilkaarligt Punkt af AB , AC og BC ere Diametre i to Cirkler. Find det geometriske Sted for Skæringspunktet mellem disse Cirklers Fællestangent i C og en af de andre Fællestangenter.

3. En Cirkel med Centrum O og et Punkt P uden for Cirklen ere givne. Tegn en saadan Sekant PAB , at Vinkel AOB er lig med Vinkel OPA .

Almindelig Forberedelseseksamen og IV Klasses Hovedeksamen:

Dansk Stil:

En Sejlads langs Middelhavets Kyster.

Aritmetik.

1. Vis, at naar $\log_a b$ er $= q$, saa er $\log_b a = \frac{1}{q}$, og find de to Logaritmer, naar deres Sum er $= \frac{3}{2}\sqrt{2}$.

2. Summen af n paa hinanden følgende ulige Tal er $3n^2$. Find det første og det sidste af Tallene.

3. Hvis en Kapital hvert andet Aar forøges og hvert andet Aar formindskes med $100r$ pCt. p. a., og dette vedvarer i $2n$ Aar, hvor stort bliver da Forholdet mellem de Værdier, Kapitalen har henholdsvis ved Begyndelsen af dette Tidsrum og ved dets Slutning?

Eks. $r = \frac{2}{25}$, $n = 10$.

Geometri.

1. En ligebenet Trekants Grundlinie er $5''$, og Højden paa et af Benene er $4''$. Find Trekantens Areal.

2. Konstruer en retvinklet Trekant saaledes, at Radius til dens indskrevne Cirkel og en af Kateterne faa givne Længder. Hvad er Betingelsen for, at Opgaven er mulig?

3. Naar Diagonalen AC i Firkanten $ABCD$ halverer Vinklen A og deler Firkanten i to Trekanter, der ere ligedannede, men ikke kongruente, hvorledes kan AC da udtrykkes ved AB og AD ? Hvor store ere AC , BC og CD , naar $AB = 4''$, $AD = 9''$ og $\angle B = 90^\circ$?

Praktisk Regning (Alm. Forberedelseseksamen).

1. A sælger til B paa 2 Maaneders Kredit:

7200 fl.	Flormel Nr. 1	à	Kr. 8,75	pr. 100 fl.
4600 "	Flormel Nr. 2	à	" 8,69	" "
3250 "	Sigtet Rugmel	à	" 8,24	" "
5400 "	Grovt Rugmel	à	" 6,26	" "

og til C paa 3 Maaneders Kredit:

8800 fl.	Flormel Nr. 2	à	Kr. 8,68	pr. 100 fl.
6700 "	Sigtet Rugmel	à	" 8,24	" "
12300 "	Grovt Rugmel	à	" 6,25	" "
10000 "	Hvedeklid	à	" 4,96	" "
7600 "	Rugklid	à	" 4,33	" "

De to Fordringer, A herved har erhvervet sig, overdrager han straks til D, der betaler dem kontant, men ikke med fuldt Paalydende: D fradrager nemlig som Rentegodtgørelse $\frac{3}{4}$ pCt. maanedlig af hvert af de to Beløb for den Tid, det varer, inden det forfalder til Udbetaling henholdsvis hos B og hos C. Hvor meget betaler D saa A for de to Fordringer?

2. Et Kar med cirkulær Bund, hvis Diameter er 4,091 Fod, er til en Højde af 5,1667 Fod fyldt med en Vædske, af hvilken hver Pot (= 54 Kubiktommer) vejer 2,175 fl. Idet Vædskens Tryk paa Bunden som bekendt er lig Vægten af den Vædskemængde, hvis Rumfang er udtrykt ved Produktet af Bundens Areal og Vædskens Højde, skal Størrelsen af dette Tryk beregnes.

Naar Bundtrykket udgør $\frac{9}{10}$ af Vægten af den Vædskemængde, der i Virkeligheden indeholdes i Karret, og Karrets Vægt er $\frac{3}{12}$ af Indholdets Vægt, hvor meget vejer da Karret med Indhold?

Bemærk. Der skal anvendes Logaritmer, og for $\log \pi$ skal den Værdi benyttes, der findes angivet i Logaritmetabellen.

Engelsk Version (Alm. Forberedelseseksamen).

Once upon a time a merchant of London, named Gilbert a Becket, made a pilgrimage to the Holy Land, and was taken prisoner by a Saracen lord¹⁾. This man, who treated him very kindly, had an only fair daughter, who fell in love with

the merchant and told him that she wanted to fly with him and become a Christian. The merchant returned her love, but when an opportunity offered, he escaped alone with his servant, leaving her back, and after many vicissitudes²⁾ arrived in London, where he soon forgot his Saracen sweetheart³⁾. She, however, could not forget him, and leaving her father's house in disguise to follow him, made her way, under many hardships⁴⁾, to the sea-shore. The merchant had taught her only two English words, of which „London“ was one, and his own name, „Gilbert“ the other. She went along the ships, saying „London, London“ over and over again⁵⁾ until the sailors understood that she wanted to find an English vessel to carry her to London; so they showed her such a ship and she sailed away. The merchant was sitting in his counting-house⁶⁾, in London one day, when he heard a great noise in the street, and presently his servant came running in from the warehouse, quite out of breath, crying: „Master, Master, here is the Saracen lady!“ The merchant thought he was mad, but when he went to the window, he saw her quite right standing in the street in her foreign dress, surrounded by a wondering crowd, and calling aloud: „Gilbert, Gilbert!“ When the merchant saw her and thought of the tenderness⁷⁾ she had shown him in his captivity, and of her constancy⁸⁾, his heart was moved, and he ran down into the street and folded her in his arms. They were married very soon and lived happily ever afterwards. Their only son was the celebrated Thomas a Becket.

1) a Saracen lord, en fornem Saracener. 2) vicissitudes, Omskiftelser. 3) sweetheart, Kæreste. 4) hardships, Møjsommeligheder. 5) over and over again, atter og atter. 6) counting-house, Kontor. 7) tenderness, Ømhed. 8) constancy, Bestandighed.

Latinsk Stil (IV Klasses Hovedeksamen).

Da Miltiades havde besejret Perserne ved Marathon i Aaret 490, gav Athenienserne ham en Flaade paa 70 Skibe, for at han skulde erobre de Øer, der havde ydet Perserne Hjælp imod Grækerne. Med denne Flaade indjog han Øernes Beboere stor Skræk; dog vilde Øen Paros ikke straks overgive sig. Derfor indesluttede Miltiades Pariernes By med Belejringsværker¹⁾ og begyndte at angribe den. Da saas der pludselig Blus²⁾ langt borte. Disse Blus fremkom fra en Skov, som var bleven antændt ved et eller andet Tilfælde³⁾; men baade Miltiades og Parierne troede, at det var et Signal, givet af Perserne. Nu

vilde Parierne meget mindre overgive sig; thi de troede, at Perserne kom dem til Hjælp; og Miltiades, som blev bange for, at han skulde blive overrasket⁴⁾ af Perserne, stak sine Belejningsværker i Brand og drog tilbage til Athen. Men Athenenserne anklagede ham for Forræderi, idet de sagde, at han let havde kunnet indtage Byen, men var bleven bestukket⁵⁾ af Perserne. Miltiades blev idømt en Bøde paa⁶⁾ 50 Talenter; og da han ikke kunde betale⁷⁾ denne store Pengesum, blev han kastet i Fængsel, hvor han kort efter døde. Heraf kan man indse, hvor stor Betydning Tilfældet har⁸⁾; thi hvis hin Skov ikke var kommen i Brand⁹⁾, vilde hele Sagen have faaet et andet Udfald¹⁰⁾.

1) et Belejningsværk = opus. 2) et Blus = ignis. 3) Tilfælde = casus. 4) at overraske = opprimere. 5) at bestikke = corrumpere. 6) at idømme en Bøde paa = at straffe (multare) med. 7) at betale = solvere. 8) oversættes ved: hvor meget Tilfældet formaar (at formaa = posse). 9) at komme i Brand = at antændes. 10) at faa et andet Udfald = at falde anderledes ud (aliter evenire).

II. Disciplene.

Ved Afslutningen af forrige Aars Beretning var Discipelantallet 139. Af disse udgik H. Holst, C. O. F. Jensen og S. C. Møller af II Rr, L. P. Laursen af IS og F. Høy af IRr inden Eksamen og efter Eksamen 11 af VI, 9 af IV Rr, H. A. J. Abildgaard, H. M. Frantzen, F. S. Herschend, M. Pedersen, C. F. O. Petersen, A. Svendsen, O. F. E. Therkildsen og E. C. With af IV S, G. M. Hansen og J. V. Loft af III S, E. K. Madsen af II Rr, E. Q. Madsen af IS og E. V. Spendrup af IRr. Af de øvrige opflyttedes til VI 8 (af 11 Disciple i V), til V 7 (alle af IV S), til IV S 10 (af 12 i III S), til IV Rr 4 (af 7 i III Rr), til III S 16 (af 23 i II S), til III Rr 12 (11 af 12 i II Rr og 1 af II S), til II S 13 (af 17 i IS), til II Rr 12 (11 af 13 i IRr og 1 af II S). I Sommerferien udmeldtes K. K. L. Parelius af III Rr og Aa.

Parelius af I Rr. Ved Skoleaarets Begyndelse optoges 40 Disciple og senere 4. I Løbet af Aaret udmeldtes C. H. R. E. Fischer af III S, W. Frisch og C. Jentsch af II Rr, E. Kruise og F. Møller af I Rr. Antallet er nu 138, hvoraf 77 indenbys og 61 udenbys.

I nedenstaaende Fortegnelse ere Disciplene opførte i Bogstavorden med Angivelse af deres Fødselsdag samt Faderens Stilling og Opholdssted, naar dette ikke er Horsens. I de studerende Klasser betegner M, at vedkommende Discipel hører til den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling; i Real-klasserne betegner r de Disciple, som ikke læse Fransk.

VI.

1. F. C. Georgsen, f. $26/681$ (Tomrer, Tyrsted). 2. N. A. D. Jensen, f. $19/1080$ (Gaardejer, Virring). 3. A. G. Konradsen M, f. $25/1180$ (Præst, Hvirring). 4. F. O. Lassen M, f. $17/381$ (Distriktslæge). 5. I. K. Madsen, f. $18/879$ (Husmand, Udstrup Mark). 6. H. M. E. Mikkelsen, f. $8/183$ (afd. Gaardejer, Braa Mark). 7. P. C. B. Møller, f. $25/182$ (afd. Urmager). 8. G. C. Nielsen M, f. $3/982$ (Lærer).

V.

1. L. Borup M, f. $15/1283$ (Hattemager). 2. H. M. Frantzen, f. $9/382$ (Lærer, Gangsted). 3. K. F. K. Hafstrom, f. $8/883$ (Præst, Raarup). 4. G. S. Hempeln M, f. $2/682$ (Lærer, Nisset). 5. H. P. Henriksen M, f. $24/1182$ (Landbruger). 6. F. H. A. N. R. v. Holstein-Rathlou M, f. $24/1282$ (Stamhusbesidder, Rathlousdal). 7. Aa. C. Jacobæus, f. $22/383$ (Overlærer). 8. E. S. Jensen M, f. $25/883$ (afd. Malermester). 9. Morten Jensen M, f. $4/581$ (Husmand, Krog). 10. R. Lassen M, f. $9/1282$ (Distriktslæge). 11. Søren Sørensen Nymand, f. $16/681$ (Lærer, Klakring). 12. O. L. Olesen, f. $7/181$ (Gaardejer, Neder-Bjerger). 13. S. Petersen M, f. $12/1981$ (Particulier). 14. H. Thorborg M, f. $15/283$ (Læge, Hjornsyd).

IV S.

1. A. S. Andersen, f. $2/684$ (Skovfoged, Kolpensig). 2. J. O. M. Brøndum, f. $17/1184$ (Præst, Nebsager). 3. C. D. v. Buchwald M, f. $19/685$ (Overlærer). 4. E. Gottlieb, f. $11/383$ (Slagtermester). 5. C. H. Hartmann, f. $31/1283$ (Købmand). 6. C. C.

Jespersen, f. $\frac{9}{6}83$ (Præst). 7. M. Mortensen, f. $\frac{11}{2}85$ (Gaardejer, Sønder-Aldum). 8. Niels Laurits Nielsen, f. $\frac{15}{7}77$ (Gaardejer, Vorbjerg). 9. A. B. Olesen M, f. $\frac{25}{9}84$ (Gaardejer, Neder Bjerger). 10. O. P. Theilade, f. $\frac{23}{3}83$ (Provst, Gammelby). 11. T. E. Thomsen M, f. $\frac{2}{8}83$ (Dyrlæge, Skanderborg).

IV Rr.

1. P. O. Petersen r, f. $\frac{15}{2}83$ (Gaardejer, Flemming). 2. C. E. Richter r, f. $\frac{2}{3}83$ (Particulier). 3. J. V. Schur, f. $\frac{22}{11}83$ (Stentrykker). 4. A. J. Svendsen, f. $\frac{3}{11}82$ (Smedemester).

III S.

1. H. Birch M, f. $\frac{21}{2}85$ (Lærer). 2. H. P. A. Clausen M, f. $\frac{10}{3}85$ (Ølhandler). 3. S. Ejlersen, f. $\frac{28}{2}85$ (Gaardejer, Stouby Mark). 4. J. Federspiel, f. $\frac{25}{7}85$ (Købmand). 5. G. A. P. Hansen M, f. $\frac{1}{4}85$ (Lærer, Torsted). 6. W. Herschend, f. $\frac{29}{3}85$ (Overretssagfører). 7. P. A. Iacobæus, f. $\frac{5}{6}85$ (Overlærer). 8. J. G. Jensen, f. $\frac{27}{1}86$ (Direktor). 9. P. M. O. Lehmann, f. $\frac{22}{6}85$ (afd. Købmand). 10. P. O. S. Olsen M, f. $\frac{21}{8}85$ (Guldsmed). 11. S. P. Petersen, f. $\frac{22}{3}83$ (Arbejdsmand). 12. M. G. Pettersen M, f. $\frac{25}{7}84$ (Mineralvandsfabrikant). 13. K. F. V. Schütz M, f. $\frac{4}{1}84$ (Stedfader Toldkontrollør Rosenfeld). 14. K. L. Sindballe M, f. $\frac{5}{3}84$ (Plejefader Gaardejer Knop, Vester Ørum). 15. S. Sørensen, f. $\frac{12}{1}85$ (afd. Gaardejer). 16. J. T. Tafteberg M, f. $\frac{26}{4}85$ (Instrumentmager). 17. H. P. Winther, f. $\frac{25}{4}85$ (Proprietær, Vesterbygaard).

III Rr.

1. H. H. M. Ammitzbøll, f. $\frac{15}{8}85$ (Proprietær, Marienborg). 2. Aa. C. Damsgaard, f. $\frac{21}{11}85$ (Købmand). 3. C. F. Drost, f. $\frac{29}{6}85$ (Værkfører). 4. H. H. Grabow, f. $\frac{12}{12}84$ (Købmand). 5. J. Z. Jørgensen, f. $\frac{9}{5}84$ (Købmand). 6. Jacob Rasmus Jacobsen, f. $\frac{2}{9}82$ (Postbud, Glud). 7. N. Lerche, f. $\frac{22}{11}84$ (Proprietær, Langagergaard). 8. J. F. L. Mika, f. $\frac{10}{8}84$ (Skræddermester). 9. E. N. M. Nielsen r, f. $\frac{21}{4}83$ (Arbejdsmand, Uldum). 10. O. J. J. Rasmussen r, f. $\frac{12}{1}84$ (Gaardejer, Ørnstrup). 11. H. A. H. Schultz, f. $\frac{10}{6}85$ (Inspektør). 12. O. E. Schütz r, f. $\frac{1}{12}85$ (Stedfader Toldkontrollør Rosenfeld). 13. J. V. Theilade r, f. $\frac{1}{10}84$ (Provst, Gammelby). 14. G. A. Øhlenschläger, f. $\frac{7}{8}84$ (Købmand).

II S.

1. M. K. Andersen, f. $\frac{20}{3}84$ (Gaardejer, Gedved). 2. K. Bjerregaard, f. $\frac{8}{5}85$ (Handelsrejsende, København). 3. C. Christophersen, f. $\frac{21}{10}86$ (afd. Slagtermester). 4. H. F. J. Estrup,

f. $\frac{2}{3}$ 86 (Arkitekt). 5. H. H. Gottlieb, f. $\frac{14}{8}$ 85 (Slagtermester). 6. K. C. Hedegaard, f. $\frac{13}{3}$ 87 (afd. Lærer). 7. K. F. Jespersen, f. $\frac{5}{4}$ 87 (Præst). 8. Aa. Knudsen, f. $\frac{18}{10}$ 86 (Købmand). 9. T. I. Koed, f. $\frac{18}{1}$ 86 (afd. Præst). 10. E. H. Lange, f. $\frac{14}{3}$ 85 (Læge). 11. H. T. Lysholm, f. $\frac{3}{1}$ 87 (Overbanemester, Skanderborg). 12. M. H. Mikkelsen, f. $\frac{7}{8}$ 86 (Arbejdsmand). 13. J. C. S. Mølgaard, f. $\frac{10}{10}$ 85 (Politibetjent, Brædstrup). 14. J. Plenge, f. $\frac{11}{10}$ 84 (Overretssagfører). 15. H. Theilade, f. $\frac{11}{4}$ 86 (Provst, Gammelby). 16. K. T. P. Therkildsen, f. $\frac{28}{9}$ 84 (Proprietær, Gram). 17. F. N. Thorborg, f. $\frac{3}{4}$ 87 (Læge, Hornsyld). 18. C. R. Wang, f. $\frac{24}{11}$ 86 (Mægler).

II Rr.

1. N. F. M. Ammitzbøll r, f. $\frac{28}{12}$ 86 (Proprietær, Marienborg). 2. C. A. C. Andersen r, f. $\frac{21}{11}$ 84 (Stationsforvalter, Braaskov). 3. A. O. Andréa, f. $\frac{28}{7}$ 86 (Bogholder). 4. Aa. Astrup, f. $\frac{12}{9}$ 85 (Købmand). 5. H. S. Bang, f. $\frac{7}{11}$ 86 (Toldinspektør). 6. Aa. H. S. Fausing, f. $\frac{30}{6}$ 86 (Fabrikant). 7. I. E. Jacobsen, f. $\frac{20}{1}$ 87 (Sagfører). 8. M. Møller, f. $\frac{13}{7}$ 85 (Læge). 9. J. F. Rosenberg r, f. $\frac{11}{4}$ 86 (Købmand), 10. Viggo Schæffer r, f. $\frac{2}{4}$ 85 (Forpagter, Rosenholm). 11. V. F. J. Selchau, f. $\frac{12}{12}$ 85 (Proprietær, Stenkær).

I S.

1. Axel Christian Egtved Backhausen, f. $\frac{10}{7}$ 87 (afd. Bogtrykker). 2. Aage Callisen, f. $\frac{14}{6}$ 86 (Proprietær, Troelstrup). 3. Thomas Peder Elkjær, f. $\frac{23}{5}$ 87 (Smedemester, Stobberup). 4. Thomas Kristian Marius Hansen, f. $\frac{9}{4}$ 87 (Lærer, Gylling). 5. Hakon Nielsen Israelsen, f. $\frac{14}{6}$ 86 (Lærer, Hatting). 6. J. P. W. Jacobsen, f. $\frac{8}{5}$ 87 (Skoleinspektør). 7. Aage Simon Jensen, f. $\frac{12}{5}$ 87 (Gymnastiklærer). 8. Christian Jepsen, f. $\frac{21}{6}$ 84 (Plejefader Banevogter Bruhn, Bindeballe). 9. Alfred Carl Jurisch, f. $\frac{8}{7}$ 87 (Overværkmester). 10. Peder Pedersen Lund, f. $\frac{1}{6}$ 85 (Dyrlæge, Bjerrebo). 11. R. Madsen, f. $\frac{15}{12}$ 85 (Tømremester). 12. Niels Peter Nielsen, f. $\frac{25}{2}$ 87 (afd. Ølhandler). 13. Victor Nielsen, f. $\frac{25}{2}$ 87 (afd. Ølhandler). 14. Carl Olsen, f. $\frac{16}{2}$ 87 (afd. Stationsforvalter). 15. Knud Mathias Ottosen, f. $\frac{14}{11}$ 87 (Adjunkt). 16. Poul Bernhard Pollner Petersen, f. $\frac{21}{8}$ 87 (Forpagter, Barritskov). 17. Otto Schæffer, f. $\frac{13}{11}$ 86 (Forpagter, Rosenholm). 18. A. Schur, f. $\frac{9}{6}$ 86 (Stentrykker). 19. Peter Dam Thomsen, f. $\frac{23}{1}$ 87 (Dyrlæge, Skanderborg).

I Rr.

1. Aage Mansa Ammitzbøll, f. $\frac{15}{12}$ 87 (Proprietær, Marienborg). 2. Hans Ejnar Andersen, f. $\frac{22}{7}$ 87 (Købmand, Hatting).

3. Jens Kristian Andersen, f. $\frac{9}{1}86$ (Købmand, Hatting). 4. Knud Astrup r, f. $\frac{9}{2}87$ (Købmand). 5. Christian Therkildsen Bache r, f. $\frac{7}{6}87$ (Købmand). 6. Ferdinand Emil Ernst Bodenhoff, f. $\frac{12}{10}86$ (Fabrikejer, Klostermølle). 7. V. G. Brøchner, f. $\frac{26}{11}86$ (Købmand). 8. Georg Vilhelm Carstensen r, f. $\frac{3}{3}87$ (Garvermester). 9. Kay Thorkilsen Fog, f. $\frac{23}{8}86$ (Købmand). 10. Jens Ulrik Gerdes r, f. $\frac{29}{3}86$ (Proprietær, Løvballegaard). 11. C. H. Hansen r, f. $\frac{15}{4}85$ (Mølleforpagter, Bygholm). 12. Otto Frederik Theodor Harries, f. $\frac{3}{7}86$ (Forpagter, Hanstedgaard). 13. Jens Pagh Holbech, f. $\frac{12}{1}87$ (Toldkasserer). 14. Andreas Gerhard Jensen, f. $\frac{13}{0}87$ (Direktør). 15. Jens Marius Jensen r, f. $\frac{22}{8}84$ (Husmand). 16. Knud Valdemar Jensen, f. $\frac{4}{2}87$ (Købmand). 17. Thomas Peter Kjærbye, f. $\frac{15}{5}86$ (Købmand). 18. Andreas Møller, f. $\frac{22}{10}86$ (Tømmerforvalter). 19. Palle Dines Casper Nielsen, f. $\frac{23}{11}87$ (Konsul). 20. Axel Steffen Steffensen r, f. $\frac{28}{4}87$ (Vognmand). 21. Michael Marino Christian Poul Wang r, f. $\frac{10}{10}85$ (Mægler). 22. Erik Gunnar Wraae, f. $\frac{18}{10}87$ (Adjunkt).

III. Lærerne.

I dette Skoleaar er der ikke foregaaet nogen Forandring i Lærerpersonalet; men to af Skolens Timelærere ere blevne konstituerede som Adjunkter, nemlig cand. mag. F. J. Weilbach den 21de Juli og cand. mag. J. C. Fledelius den 9de August 1899.

IV. Undervisningen.

1. Fag- og Timefordelingen.

Rektor Neergaard: Latin I S, Græsk V S og III S	16	Tim.
Overlærer Iacobæus: Latin V S, Fransk VI, V, IV S, III S, II S og II R	25	—
Overlærer Buchwald: Matematik V M, IV S og II S, Naturlære VI S, V S og IV M + Rr	28	—
Adjunkt Steenberg: Matematik I Rr, Na- turhistorie V, IV, III S, III Rr, II S og I S, Tegning VI M, VM og IV M + III M... ..	23	—
Adjunkt Schmidt: Fransk IV R og III R, Historie VI, V, IV S, IV Rr, III S, III Rr, II Rr, I S og I Rr	26	—
Adjunkt Ottosen: Religion IV og II Rr, Geografi IV, III S, III Rr, I S og I Rr, Reg- ning I Rr og I r, Naturhistorie II Rr og I Rr, Tegning III r, II Rr, II r og I Rr, Sang	28	—
Adjunkt Østerberg: Dansk IS, Engelsk V, IV Rr, II Rr og I Rr, Matematik III S og II Rr, Regning II Rr	27	—
Adjunkt Petersen: Matematik VI M og IV Rr, Regning IV Rr, Naturlære VI M, V M, III M og III Rr	30	—
Adjunkt Bjerre: Dansk V, III S, III Rr, II Rr og II r, Oldnordisk V, Engelsk III Rr, Religion VI, V, III Rr og II S, Retskriv- ning	27	—
Adjunkt Dybdal: Dansk VI, IV S, IV Rr og II S, Oldnordisk VI, Tysk II S og I S, Engelsk VI, Historie II S, Geografi II S og II Rr	24	—

Adjunkt Weilbach: Fransk I S og I R, Latin IV S, Græsk VI S og IV S, Oldtids- kundskab VM og III M	26	—
Adjunkt Fledelius: Tysk VI, IV S, IV Rr, III S, III Rr og II Rr, Latin II S.....	24	—
Timelærer Willemesen: Dansk I Rr og I r, Latin VI S og III S, Matematik III Rr og I S, Regning III Rr	30	—
Gymnastiklærer Jensen: Skrivning III r, II S, II Rr, I S og I Rr, Gymnastik	26	—
Gymnastiklærer, cand. theol. Müller: Tysk I Rr og I r, Religion III S, I S og I Rr, Gymnastik.....	28	—

Overlærer Buchwald er Skolens Inspektør,
Overlærer Iacobæus Regnskabsfører og Adjunkt
Steenberg Bibliotekar.

Det Antal Timer, der er tillagt hvert Fag, ses
af omstaaende Tabel, paa hvilken Bogstaverne be-
tegne Fællestimerne (F), de Timer, der ere tillagte
den sproglige Afdeling (S), den matematiske Af-
deling (M), de Disciple i Realklasserne, der have
Fransk (R), og dem, der ikke have dette Sprog (r).

De Timer, hvori Klasser have været kombi-
nerede, betegnes med *.

I VI har N. A. Dam Jensen haft Tysk, de
andre Disciple i VI og V Engelsk.

Fag og Klasser.	VI.			V.			IV S.			IV Rr.			III S.			III Rr.			II S.			II Rr.			I S.			I Rr.			Lærer-timer.
	S	F	M	S	F	M	S	F	M	R	F	r	S	F	M	R	F	r	R	F	r	R	F	r	R	F	r	R	F	r	
Dansk og Oldnordisk	4			4			2			3	I		3			4			2			3	2		3			3	I		36†
Tysk	2			2			2			3	I		2			3			2			3			2			2	I		23
Fransk.....	4			3			2		2				2		2				3			3			3		3	3			27
Engelsk.....	2			2						4						4						3						3			18
Latin	7			8			7						7						8						6						43
Græsk og Oldtids-kundskab	6			6	2		4						5		1																24
Religion	1			1			1*			1*			1			2			2			2			2			2			14
Historie.....	3			3			2			3			2			3			2			2			2			2			24
Geografi							2*			2*			2			2			2			2			2			2			14
Naturhistorie.....						1	2*			2*			2			2			2			2			2			2			15
Naturlære	3	6		3	4		2*			2*			2			2															22
Matematik med Regning og geom. Tegning		10			10		6	2*		8			4	2*		6			6			8			6			7	I		74
Tegning.....															1*						1	I					2*			4	
Skrivning															1*	I					1*			2			2			6	
Sang.....	2*			2*			2*			2*			2*			2*			2*			2*			2*			2*			5
Gymnastik.....	4*			4*			4*			4*			4*			4*			4*			4*			4*			4*			40
Klassetimer.....	36			36			36			36			36			36			36			36			36			36			389

†) De ikke syngende Disciple i de 4 nederste Klasser have i den fælles Sangtime haft Øvelse i Retskrivning.

2. Oversigt over det i Skoleaaret 1899— 1900 udførte Arbejde:

Dansk og Oldnordisk.

I S. (Østerberg). *Mikkelsens* Sproglære for Realskoler: Det vigtigste om Ordklasser, Sætningsled og Sætninger. Øvelser i Analyse og Oplæsning; hertil benyttet *Agerskøvs* Læsebog 4. 1 Stil om Ugen.

I Rr. (Willemsen). Samme Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. Af *Rasmussens* fortællende Digte er nogle lærte udenad. *Mikkelsens* Sproglære for Realskoler. 1 ugentlig Hjemmestil; Skolestil (Diktat) lejlighedsvis. Med 1 r er en ugentlig Time benyttet til yderligere Øvelser i Oplæsning, Retskrivning og Analyse.

II S. (Dybdal). Samme Læsebog, 5te Afdeling, er benyttet til Oplæsning og Analyse. *Bojesens* Grammatik. *Müllers* nordiske Mytologi. 1 Stil ugentlig.

II Rr. (Bjerre). Samme Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. Nogle Digte ere lærte udenad. Oplæsning af en Del Digtværker. *Mikkelsens* Grammatik til § 77. *Müllers* nordiske Mytologi. 1 Stil ugentlig. II r Retskrivningsøvelser, Analyse eller Oplæsning i 2 ugentlige Timer.

III S. (Bjerre). Oplæsning og Gennemgang af en Del Digtværker. Ca. 16 Timer ere anvendte til Svensk, enkelte Timer til dansk Analyse. I Reglen 1 Stil hver Uge.

III Rr. (Bjerre). Oplæsning og Analyse efter *Borchsenius* og *Winkel Horns* Læsebog. *Mikkelsens* Grammatik. *Dorphs* græske Mytologi. I Reglen 1 Hjemmestil hver Uge, nogle Diktatstile paa Skolen.

IV S. (Dybdal). Oplæsning og Genfortælling af danske Forfatters Værker. 1 Stil hver anden Uge.

IV Rr. (Dybdal). Prøver af Litteraturen i det fastsatte Omfang. *Bojesens* Grammatik med en Del Tilføjelser. 1 Stil hver anden Uge.

V. (Bjerre). *Ronnings* Litteraturhistorie til P. A. Heiberg. Tilsvarende Litteraturprøver af *Müllers* Haandbog. Af større Arbejder er læst: Egils Saga, Skirnisfær, Stykker af Hávamál, en Del Folkeviser. *Holberg*: Den Stundesløse, Jacob v. Thyboe, Brudstykke af Barselstuen, Dele af Peder Paars og Niels Kliim; Epistel CXCIII. *Ewald*: Fiskerne. 1 Stil hver anden Uge. *Wimmers* oldnordiske Læsebog S. 1—40. *Iversens* oldnordiske Grammatik.

VI. (Dybdal). *Rønnings* Litteraturhistorie, udførligere om Tiden 1800—1820. Digterværker og Litteraturprøver. Stil hver anden Uge. *Wimmers* Læsebog S. 40—63, 74—120 (med Forbigaaelse af Versene i Gunnlaugs Saga). *Iversens* oldnordiske Grammatik.

Tysk.

I S. (Dybdal). *Kapers* Læsebog for Mellemlklasserne S. 18—37, 39—61. Det vigtigste af Formlæren efter *Kapers* Grammatik.

I Rr. (Müller). Samme Læsebog S. 18—31, 77—103. Det vigtigste af Formlæren efter *Kapers* Grammatik. *Kapers* Stiløvelser for Begyndere Stk. 52—68.

II S. (Dybdal). Samme Læsebog S. 73—130. Formlæren efter *Kapers* Grammatik.

II Rr. (Fledelius). Samme Læsebog S. 8—10, 18—27, 73—100, 173—186, 189—195, 214—219. Formlæren efter *Kapers* Grammatik. *Kapers* Stiløvelser for Begyndere Stk. 40—50, 52—57, 68, 70.

III S. (Fledelius). *Kaper* og *Simonsens* Læsebog for de højere Klasser S. 1—36, 55—59, 69—78, 87—109, 172—188, 370—371, 386—396, 397—402. *Iversens* Grammatik. Adskillige tyske Sange ere lærte udenad.

III Rr. (Fledelius). Samme Læsebog S. 1—36, 55—59, 69—78, 87—109, 134—159, 368—369, 380—385, 386—389, 390—393, 410—415, 428—430. *Iversens* Grammatik. *Kapers* Stiløvelser for Beg. Stk. 75—88, 89—94, 95—100 dels mundtligt, dels skriftligt.

IV S. (Fledelius). Samme Læsebog S. 1—36, 52—59, 109—120, 283—287, 367—373, 434—440. *Schiller*: Maria Stuart. Maanedslæsning og kursorisk: *Hauff*: Das Bild des Kaisers og *Hoffmann*: Das Fräulein von Scuderi. *Iversens* Grammatik. *Skouboe*: Gloserækker. Indtil Jul en Stil om Ugen.

IV Rr. (Fledelius). Samme Læsebog S. 109—134, 159—172, 195—215, 303—308, 367—372, 395—398, 434—440, 447—448 (statarisk). *Hoffmann*: Das Fräulein von Scuderi (kursorisk). *Iversens* Grammatik. *Kapers* Stiløvelser for Mellemlkl. Stk. 24—42. — IV r har skrevet Stk. 62—88 af Stiløvelserne.

VI. (Fledelius). Paa Skolen: *Møller* og *Nyborgs* Læsebog S. 118—206, 212—232, 260—293, 309—316, 331—336, 354—366, 401—437. Hjemme: *Goethe*: Faust II, Wilhelm Meisters Lehrjahre, Clavigo, Der Bürgergeneral, Die Geschwister. *Schiller*:

Die Braut von Messina, Wallensteins Lager, Die Piccolomini. *Heine*: Briefe aus Berlin, Deutschland. *Kleist*: Kätchen, Schroffenstein. Digte. *Lessing*: Emilie Galotti, Nathan der Weise. *Heyse*: Kinder der Welt. *Egelhaaf*: Litteraturgeschichte. *Kapers* Grammatik for de højere Klasser. Stil efter de sammenhængende Stykker i *Kapers* Stiløvelser.

Fransk.

I S. (Weilbach). *Jungs* Elementarbog St. 38—59. *Cohen* og *Kapers* Læsebog S. 1—19. Det vigtigste af Formlæren efter *Jungs* Grammatik. Nogle franske Sange ere indøvede.

I R. (Weilbach). Som I S.

II S. (Iacobæus). *Cohen* og *Kapers* Læsebog S. 11—79. Formlæren efter *Jungs* Grammatik. Mundtlige Øvelser efter *Jungs* Stiløvelser.

II R. (Iacobæus). Samme Læsebog S. 14—63. Formlæren efter *Jungs* Grammatik.

III S. (Iacobæus). Samme Læsebog S. 83—125. Formlæren efter *Jungs* Grammatik. Af *Michelsens* Stiløvelser I er gennemgaaet og skrevet Afsnittet om de uregelmæssige Verber.

III R. (Schmidt). Samme Læsebog S. 83—115, 121—125, 127—133, 164—172. Det vigtigste af Formlæren efter *Jungs* Grammatik.

IV S. (Iacobæus). Samme Læsebog S. 133—191. *Mérimée*: Tamango og Matéo Falcone. Maanedslæsning: 90 Sider af *Marmier*: Hist. all. et scandin. Af Syntaksen er læst Afsnittene om Artikel, Præpositioner, Adjektiver og Pronominer samt om Subjonctif. Formlæren er repeteret. Stile efter *Michelsens* Stiløvelser II.

IV R. (Schmidt). Samme Læsebog S. 91—109, 127—163. *Mérimées* Fortællinger S. 1—49. Formlæren efter *Jung*.

V. (Iacobæus). *Nyrop*: Lectures françaises II undtagen 89—109 og 26—54. *Sarcey*: Le siège de Paris, Kap. 1—3. Maanedslæsning: *Theuriet*: Lucile Désenclos. Ekstemporalt efter *Baruël*: Lectures historiques I. Mundtlige Øvelser efter *Michelsens* Stiløvelser II. 1 Stil efter *Arlands* Stiløvelser om Ugen.

VI. (Iacobæus). *Nyrop*: Lectures françaises II, 89—109, 26—54. *Molière*: Le Tartuffe og Stykker af *Michelsen* og *Baruël*: Franske Læsestykker. Maanedslæsning: *Theuriet*: Le mariage de Gérard, 2den Halvdel. Ekstemporalt: *Boissier*:

Cicéron et ses amis. og Stykker af *Musset*, *Droz* m. m. Mundtlige og skriftlige Øvelser efter *Arlands* Stiløvelser og *Baruëls* Artiumsstile.

Engelsk.

I Rr. (Østerberg). *Jespersen* og *Sarauws* Begynderbog I til S. 93. Udtalen indøvet ved fortrinsvis Benyttelse af Lydskriften. Halvdelen af de læste Stykker ere lærte udenad, og Fortrolighed med de almindeligste Ord og Vendinger søgt opnaaet ved smaa Samtaler paa Engelsk i Tilknytning til det læste. — Et Par engelske Sange sungne.

II Rr. (Østerberg). *Brekkes* Lærebog for Begyndere S. 60—95 indøvet ved Oplæsning, Oversættelse, Genfortælling og Spørgsmaal og Svar paa Engelsk.

III Rr. (Bjerre). *Treasure Island*, udgivet af *Jespersen*, er benyttet til Oplæsning, Oversættelse og Genfortælling. *Jespersens* Grammatik. 1 Version om Ugen.

IV Rr. (Østerberg). *Hansen* og *Magnussens* Læsebog for ældre Begyndere II og *Boysens* Engelske Digte. Det hele Eksamenspensum repeteret. *Jespersens* Grammatik. 1 Version ugentlig. Ekstemporallæsning efter *Yonge*: *Kings of England*.

V. (Østerberg). *Hansen* og *Magnussens* Læsebog for ældre Begyndere 1. Ingen Grammatik.

VI. (Dybdal). Samme Læsebog II. Det hele Pensum repeteret. *Jespersens* Grammatik. *Hansen* og *Magnussens* Engelske Læsestykker ekstemporalt.

Latin.

I S. (Rektor). *Forchhammers* Læsebog med Forbigaaelse af de latinske Stykker S. 20—23. Af *Madvigs* Grammatik Formlæren. De vigtigste Regler af Syntaksen ere indøvede ved smaa lette Eksempler.

II S. (Fledelius). *Cæsar*: De bello Gallico II og IV. Efter *Madvigs* Grammatik Formlæren og Kasuslæren. Af *Iversens* Stiløvelser er skrevet de lige og enkelte af de ulige Numre til Stk. 64, dels som Hjemmestil, dels som Skolestil. *Forchhammers* Stiløvelse (Stk. I—IX) benyttet til mundtlige Øvelser.

III S. (Willemsen). *Cæsar*: De bello Gallico II; *Cicero*: Pro S. Roscio, Kap. 1—29; *Ovid* (Blochs Udv.): *Pyramus* og *Thisbe*. Efter *Madvigs* Grammatik er repeteret Formlæren samt lært det vigtigste af Syntaksen i Tilknytning til *Forchhammers*

Stiløvelser. 1 Hjemmestil ugentlig og nogle Skolestile efter *Iversens* Stiløvelser.

IV S. (Weilbach). *Cæsar*: De bello Gallico IV og V; *Ciceros* Tale for S. Roscius; *Ovid*: Cadmus, Pentheus, Pyramus og Thisbe, Ceres samt Ino og Athamas. *Madvigs* Grammatik repeteret. 2 Hjemmestile om Ugen. Ca 20 Ekstemporalstile. Mundtlig Øvelse en Gang om Ugen. (Til Eksamen opgives: *Cæsar*: De bello Gallico IV. (undt. Kap. 17) og V Kap. 1—23. *Ciceros* Tale for S. Roscius, Kap. 1—31. *Ovid*: Cadmus, Pyramus og Thisbe, Ceres samt Ino og Athamas, Vers 1—29).

V S. (Iacobæus). *Livius* XXXI; *Virgils* Æneide IV; *Cicero*: Disput. Tuscul. I og Talen Pro lege Manilia; *Horats*: Oder I. Ekstemporal: *Livius* XXXII og Stykker af *Henrichsens* Versioner. Repeteret Grammatikken og læst enkelte Afsnit af *Kincks* Antikviteter. 1 Version om Ugen.

VI S. (Willemsen). *Cicero*: Cato major; *Livius* XXIV, Kap. 1—8; *Seneca*: Gertz's Udv. II (undt. Brev 24); *Svetonius*: Flemmers Udv. C; *Tacitus*: Flemmers Udv. A og B; *Horats*'s Oder I—III i Udvalg og af Brevene nogle af I og hele II Bog. *Catul*, *Tibul*, *Ovid* og *Martial* i Udvalg efter „Carmina selecta“. — Kursorisk: *Livius* XXII; *Cicero*: In Catilinam I; *Curtius* efter Flemmers Udv. Side 38—60. — *Madvigs* Sprog-lære, *Rafns* Litteraturhistorie og *Thomsens* Antikviteter ere benyttede. — 1 Version ugentlig efter *Henrichsens* Opgaver.

Græsk og Oldtidskundskab.

III S. (Rektor). *Bergs* Forskole S. 1—14 med Forbigaaelse af de danske Stykker; *Levy* og *Velschows* Læsebog St. 1—35. *Bergs* Grammatik. *Sechers* Mytologi 1ste Halvdel.

III M. (Weilbach). *Sechers* Mytologi. Nogle Sange af *Homer* i *Wilsters* Oversættelse.

IV S. (Weilbach). *Levy* og *Velschows* Læsebog S. 71—105; *Homers* Odysse I og II Vers 1—59, *Sechers* Mytologi S. 46—98. *Bergs* Formlære.

V S. (Rektor). *Herodot* IX Kap. 1—107; *Platos* Apologi; *Homers* Odysse IX og X; Iliaden II Vers 1—493 og IX. *Sechers* Mytologi. *Christensens* Antikviteter. *Bergs* Formlære.

V M. (Weilbach). Læst og forelæst et Udvalg af Odysseen i *Wilsters* Oversættelse; *Sophokles*: Kong Oedipus ovs. af Thor Lange; *Aristophanes*: Skyerne ovs. af Koch; *Platos* Apologi ovs. af Gertz; *Plautus*: Amphitryon ovs. af Erik Waage. Den græsk-romerske Mytologi og Kunsthistorie

er gennemgaaet med Benyttelse af *Sechers* Haandbøger og et stort Billedmateriale.

VI S. (Weilbach). *Homers* Iliade XVI og XXII; *Petersens* Antologi 418 Vers; *Herodot* IX, Kap. 1—65; *Platos* Apologi og Kriton; *Lukian*: Menippos' Rejse til Underverdenen. *Christensens* Antikviteter. Mytologi, Kunsthistorie og Litteraturhistorie efter *Secher*. *Hudes* Syntaks.

Religion.

I S. (Müller). *Martensen* og *Paullis* Bibelhistorie: Det gamle Testamente. *Balslevs* Katekismus: Buddene og Fadervor. Nogle Salmer. De første 14 Kapitler af Lucas's Evangelium gennemgaaede paa Skolen.

I Rr. (Müller). Som I S.

II S. (Bjerre). Samme Bibelhistorie: Nye Testamente til Apostlenes Gerninger. *Balslevs* Katekismus: Nadveren, Fadervor og de 10 Bud. Nogle Salmer. Matthæi Evangelium.

II Rr. (Ottosen). Det nye Testamente til Apostlenes Gerninger efter samme Bibelhistorie. *Balslevs* Katekismus: 2den og 3dje Artikel. Nogle Salmer. Matthæi Evangelium ud.

III S. (Müller). Samme Bibelhistorie fra Apostlenes Gerninger og ud. *Balslevs* Katekismus: Repeteret Buddene, Fadervor og Sakramenterne. Apostlenes Gerninger. Nogle kirkehistoriske Fortællinger.

III Rr. (Bjerre). Samme Bibelhistorie fra Apostlenes Gerninger. Repeteret *Balslevs* Katekismus. Apostlenes Gerninger.

IV. (Ottosen). Jacobs Brev og Galaterbrevet.

V. (Bjerre). Pauli Liv er gennemgaaet; af hans Breve har Klassen læst 1ste og 2den Thess., Galaterbrevet og 1ste Korinthierbrev.

VI. (Bjerre). Som V.

Historie.

I S. (Schmidt). *Ottosen* og *Schmidts* Lærebog 1. Del, Oldtiden.

I Rr. (Schmidt). Som I S.

II S. (Dybdal). *Bloch*: Middelalderen til Unionen.

II Rr. (Schmidt). Som II S.

III S. (Schmidt). *Bloch* II: Den nyere Historie til 1789. Norden fra Unionen 1397.

III Rr. (Schmidt). Som III S.

IV S. (Schmidt). *Bloch* II.

IV Rr. Schmidt). *Bloch* I—II.

V. (Schmidt). *Thrige*: Oldtidens Historie. *Ottosen*: Nordens Historie til 1660.

VI. (Schmidt). *Thrige*: Oldtiden. *Ottosen*: Norden. *Blochs* større Bog: Den nyeste Tid. Middelalderen og den nyere Tids Historie efter *Blochs* mindre Læsebog.

Geografi.

I S. (Ottosen). Fra den politiske Geografi til Italien efter *Granzow* Nr. II.

I Rr. (Ottosen). Som I S.

II S. (Dybdal). Fra Italien til Asien efter samme Bog.

Rr. (Dybdal). Som II S.

III S. (Ottosen). De fremmede Verdensdele og den matematiske Geografi efter samme Bog.

III Rr. (Ottosen). Som III S.

IV. (Ottosen) Læst Resten af Bogen, repeteret hele Bogen.

Matematik.

I S. (Willemsen). *Jul. Petersens* Geometri til „Afhængighed mellem rette Liniers Længde“; sammes Aritmetik til Brøkers Addition. Siden Nytaar Hjemmeopgaver i Gang om Ugen.

Regning. Brøk (Repetition), Decimalbrøk og Forholdsregning efter *Meiers* Regnebog II.

I Rr. (Steenberg). *Petersens* Aritmetik til Brøkers Addition. I Geometri en almindelig Indledning samt *Petersens* Geometri til Konstruktioner. Siden Nytaar Hjemmeopgaver i Gang om Ugen.

Regning (Ottosen). Decimalbrøk og blandede Opgaver efter *Meiers* Regnebog II. Hjemmeopgaver.

II S. (Buchwald). *Petersens* Geometri: De to første Kapitler. De Opgaver i *Buchwald* og *Steenbergs* Konstruktionsbog, der knytte sig til det læste Pensum. *Petersens* Aritmetik og Algebra I: Fra Division Bogen ud undt. Afsnittene: Største fælles Maal og mindste fælles Mængfold og Uendelig

og Ubestemt. Opgaver i Gang ugentlig hjemme eller paa Skolen. Øvelser i Regning efter *Meiers* Regnebog II navnlig Renteregning og Procentregning.

II Rr. (Østerberg). *Petersens* Aritmetik I § 51—53, 56—71, 75—81 og 108—117. Sammes Plangeometri § 49—79, 83—87, 90 og 101—102. Hjemmeopgaver i Gang ugentlig. *Meiers* Regnebog II. *Buchwald* og *Steenbergs* Konstruktionsbog I.

III S. (Østerberg). *Petersens* Aritmetik I § 55 og Afnittet om største fælles Maal og mindste fælles Mængdefold II § 2—19, 23, 25, 28—34.

Sammes Geometri fra § 99 ud med Undtagelse af § 110—112 og §§ 120—122, 125—126 og 129. *Buchwald* og *Steenbergs* Konstruktionsbog II. Hjemmeopgaver en Gang om Ugen; undertiden Opgaveregning paa Skolen.

III Rr. (Willemsen). *Petersens* Aritmetik: Polynomiers Division, største fælles Maal og mindste fælles Mængdefold, Rod, brudne Eksponenter og anden Grads Ligninger. Sammes Geometri fra Lighedannethed Bogen ud med Forbigaaelse af den egentlige Lighedannethedsteori, Cirkelens Længde og krumliniede Arealer. Konstruktionsbogen II er benyttet. Hjemmeopgaver en Gang om Ugen.

Regning: *Christensens* Regnebog til Areal.

IV S. (Buchwald). *Petersens* Aritmetik I: St. 119—126. II St. 28—70. Sammes Plangeometri 88—94, 99—108, 116—117, 121, 122, 125. Af *Buchwald* og *Steenbergs* Konstruktionsbog de Opgaver, der slutter sig til det læste Pensum. Opgaver hjemme eller paa Skolen i Gang ugentlig. Dette og foregaaende Aars Pensa repeterede.

IV Rr. (Petersen). *Petersens* Aritmetik: Logaritmer, eksponentielle Ligninger og Renteregning. Det hele Pensum repeteret.

Petersens Geometri: Lighedannede Figurer, Cirkelperiferiens Længde, krumliniede Arealer. Det hele Pensum repeteret.

V M. (Buchwald). Algebra, Trigonometri, Stereometri efter *Petersens* Lærebøger. Metoder og Teorier til inverse Figurer.

VI M. (Petersen). *Petersens* analytiske Geometri. Det hele Pensum repeteret.

Naturlære.

III M. (Petersen). *Schmidts* Fysik til Magnetisme.

III Rr. (Petersen)- Som III M.

IV Rr. og M. (Buchwald). *Schmidts* mindre Lærebog St. 94—142. Dette og forrige Aars Pensum repeteret.

V S. (Buchwald). *Schmidts* mindre Lærebog St. 1—55, 62—126.

V M. (Petersen). *Petersens* Ligevægtslære, Lyslære, Varmelære, Magnetisme og Elektricitet.

VI S. (Buchwald). *Schmidts* mindre Lærebog St. 135—142. *Jorgensens* Astronomi. Dette og forrige Aars Pensum repeteret.

VI M. (Petersen). *Petersen* og *Forchhammers* Astronomi og Bevægelseslære. Det hele Pensum repeteret.

Naturhistorie.

I S. (Steenberg). *Boas's* Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie: Pattedyr og Fugle. I Slutningen af Skoleaaret ere Planter gennemgaaede paa Skolen.

I Rr. (Ottosen). Efter samme Lærebog: Pattedyr og Fugle. I Slutningen af Skoleaaret ere nogle Planter gennemgaaede paa Skolen.

II S. (Steenberg). Samme Lærebog: Krybdyr, Padder, Fisk og Insekter. Af *Poulsens* Botanik: Det vigtigste af Formlæren samt nogle større Familier blandt Blomsterplanterne.

II Rr. (Ottosen). Samme Lærebog: Krybdyr, Padder, Fisk og Insekter. *Poulsens* Botanik: Det vigtigste af Formlæren og nogle større Familier blandt Blomsterplanterne.

III S. (Steenberg). Samme Lærebog: Mennesket og fra Tusindbenene Bogen ud. Af *Poulsens* Botanik den almindelige Del og Blomsterplanter.

III Rr. (Steenberg). Som III S.

IV. (Steenberg). Af *Poulsens* Botanik: Blomsterløse Planter. Repeteret det hele Pensum efter *Boas's* Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie og *Poulsens* Botanik.

V M. (Steenberg). Menneskets Fysiologi gennemgaaet, hovedsagelig paa Grundlag af *Huxley's* Lessons in Elementary Physiology.

Skrivning (Jensen).

I, II og III r efter *Hvidegaard* og *Stremmes* Forskriftsbøger.

Tegning.

I Rr. (Ottosen). Tegning efter Tegneinspektør *Ander-sens* Fortegninger.

II Rr. og III r. (Ottosen). Øvelserne ere fortsatte. I III r have Eleverne tegnet efter Genstande (Kasse, Stige osv.).

III M og IV M. (Steenberg). Geometriske Konstruktioner ere udførte og optrukne med Tusch. IV M og en enkelt Discipel af III M have endvidere løst elementære Opgaver i Projektionstegning.

V M. (Steenberg). *Seidelin*: Elementær Lære i Projektionstegning til § 25; det læste indøvet ved Opgaver.

VI M. (Steenberg). Samme Bog fra § 25 ud; det læste indøvet ved Opgaver.

Sang (Ottosen).

Ved Skoleaarets Begyndelse deltog 109 af Skolens Disciple i alle Sangøvelser. Heraf sang 47 Sopranen, 42 Alten og 20 Mandsstemmen i 3stm. Sange. Af de øvrige vare 8 kasserede af Mangel paa Øre eller ifølge Lægeattest; Resten, 25, har deltaget i alle de Øvelser, der ikke skade Stemmen i Overgangstiden. Den nye Plan for Sangundervisningen er delvis fulgt. For første Gang i 15 Aar er det Tilfælde indtruffet, at ingen af Mandsstemmerne ere saa lyse, at de have formaaet at synge en Tenorstemme i 4stm. Sange (Sopran, Alt, Tenor, Bas).

Gymnastik og Svømning (Jensen og Müller).

Øvelserne ere foretagne efter „Lærebog i Gymnastik for Skoler og civile Lærestalter“. Disciplene have været delte i 5 Hold, og alle Klasser have haft 4 Timers ugentlig Undervisning.

Af Skolens Disciple ere 71 Svømmere.

Kricketpil.

Føraar og Efteraar er der i Gymnastiktimerne spillet Langbold og Cricket, ligesom en Del af Skolens Disciple har deltaget i disse Øvelser udenfor Skoletiden.

Slæjd.

I Undervisningen har deltaget: 8 Disciple af V Kl., 1 af IV S, 2 af III S, 5 af II S, 4 af I S og 4 af I Rr.

Skydning (Jensen og Müller).

I Aarets Løb er der skudt 19 Gange med 22 Disciple, 8 af VI og 14 af V Klasse.

Antal Disciple	Afstand i Alen	Antal			Points	
		Skud	Træffere	Points	Total-sum	Middeltal
22	175	1650	1636	3843	5479	3.32

Ved Præmieskydningen den 15de Maj tilfaldt Præmierne følgende Disciple:

1ste Præmie: F. H. A. N. R. v. Holstein-Rathlou, 2den Pr. A. G. Konradsen og 3dje Pr. O. L. Olesen; alle med 18 Points.

De studerende Disciple, der indstille sig til Afgangsprøven, opgive som læst:

Dansk: Litteraturhistorien gennemgaaet efter *Rønning*; udførligere om Tiden 1800—1820. Af læste Forfattere opgives: *Holberg*: Den politiske Kandestøber, Jeppe paa Bjærgen; *Wessel*: Kærlighed uden Strømper; *Ewald*: Fiskerne; *Oehlen-schläger*: St. Hans Aften Spil, Vanlundurs Saga, Aladdin, Hakon Jarl. Af andre Forfattere er der læst et ret stort Udvalg, delvis efter *Sig. Müllers* Haandbog.

Oldnordisk: *Wimmers* Læsebog S. 1—63, 74—120 (med Forbigaaelse af Versene i Gunnlaugs Saga). *Iversens* Grammatik. En Oversigt over den danske Sproghistorie.

Heraf opgives til mundtlig Prøve:

Wimmers Læsebog S. 16—26, 74—120 (med Forbigaaelse af Versene i Gunnlaugs Saga).

Fransk: *Nyrop*: Lectures françaises II; *Borring*: Études littéraires; *Theuriet*: Le mariage de Gérard; *Molière*: Le Tartuffe; Stykker af *Baruël* og *Michelsens*: Franske Læsestykker; *Boissier*: Cicéron et ses amis.

Tysk: *Moller* og *Nyborgs* Læsebog S. 7—28, 41—52, 59—91, 103—120, 134—140, 145—206, 212—232, 260—293, 309—316, 331—336, 354—366, 401—437; *Kaper*: 5 tyske Noveller; *Lessing*: Emilie Galotti, Nathan der Weise; *Goethe*: Gotz, Faust, Wilh. Meisters Lehrjahre, Clavigo, Bürgergeneral, Die Geschwister; *Schiller*: Tell, Braut von Messina, Wallensteins Lager, Die Piccolomini; *Storm*: Vetter Christian; *Heine*: Harzreise, Briefe

aus Berlin, Englische Fragmente, Digte af Buch der Lieder, Deutschland; *Kleist*: Kätchen, Schroffenstein, Digte; *Heyse*: Kinder der Welt.

Engelsk: *Hansen og Magnussens* Læsebog for ældre Begyndere I—II. Ekstemporallæsning: *Yonge*: Kings of England, ca. 20 S.; *Hansen og Magnussens* engelske Læsestykker, S. 1—80. Maanedslæsning: *Rider Haggard*: King Solomon's Mines.

Historie: Oldtiden efter *Thrige*; Norden efter *Ottosen*; Middelalderen og den nyere Tid efter *Blochs* alm. Lærebog, den nyeste Tid efter *Blochs* større Lærebog.

Latin, statarisk: *Cicero*: In Verrem IV, Cato major; *Seneca*: Gertz's Udv. II undt. Brev 24; *Livius* XXIII og XXIV Kap. 1—8; *Svetonius*: Flemmers Udv. (2. Udg.) 2. Hefte Stk. C; *Tacitus*: Flemmers Udv. (2. Udg.) 2. Hefte Stk. A og B; *Virgils* Æneide II; Carmina selecta (3. Udg.): *Catul* 1—9, 11, 12; *Tibul*, 1—3; *Ovid*, 2, 3, 5, 7, 8; *Martial*. *Horats*: Oder I, 1, 3, 4, 6—11, 14, 16, 19, 20, 22, 24, 26, 27, 30, 32, 33, 37, 38, II, 1—4, 6—8, 10, 12, 14—16, 18, 20, III, 1—11, 13, 18, 21, 23, 28, 30. Satirer I, 4, 6, 9. II, 1, 2, 5, 6. Breve I, 4, 7, 8, 10, 20 og II.

Heraf opgives til den mundtlige Prøve:

Cicero: In Verrem IV Kap. 1—9, Cato major. *Seneca*: Gertz's Udv. II, undt. Brev 24; *Livius* XXIII Kap. 26—41. *Svetonius* og *Tacitus* som ovenfor. *Catul*, *Tibul*, *Ovid* og *Martial* som ovenfor. *Horats*: Oder som ovenfor. Breve: II.

Latin, kursorisk: *Cæsars* Gallerkrig VII; *Livius* XXII; *Cicero*: In Catilinam I (Møller: Stykker af Henrichsens Opg.); *Cornelius Nepos*: Hannibal, Cato, Atticus; *Curtius*: Flemmers Udv. I H. Side 38—60.

Græsk: *Homers* Iliade VI, VII, XVI og XXII, Odysse I og VI. *Petersens* Antologi: Kallinos, Tyrtaios I, Mimnermos 1—3, Anakreon, Solon 1—2, Theognis 1—11, Alkaios, Sappho, Anakreon 1—5, Anakreontea 1—2, 4, 7 og 10. *Herodot* VIII og IX Kap. 1—65; *Xenophons* Memorabilia I Kap. 1, II Kap. 3—10, III Kap. 6—7; *Platos* Apologi og Kriton; *Lukian*: Menippos's Rejse til Underverdenen.

Naturlære, sprogl.-hist. Retning: *Schmidts* mindre Lærebog i Fysik til St. 142 undt. St. 56—61; *Jørgensens* Astronomi.

Aritmetik: *Petersens* Aritmetik og Algebra.

Geometri: *Petersens* Trigonometri, Stereometri og analytiske Geometri.

Naturlære, matem.-naturv. Retning: *Petersen* og *Forchammers* mekaniske Fysik og Astronomi, *Petersens* Magnetisme, Elektricitet og Varmelære, *Paulsens* Optik.

De Disciple, der indstille sig til almindelig Forberedelseksamen, opgive som læst:

Modersmaalet: *Holberg*: Den polititiske Kandestøber, Jeppe paa Bjærget; *Baggesen*: Kallundborgs Krønike; *Oehlen-schläger*: Hakon Jarl. Desuden af *Borchsenius* og *Winkel Horns* danske Læsebog; Folkeviserne; *Holberg*; *Wessel*; *Ewald*: Rungstedts Lyksaligheder, Ved Dødens Komme; *Baggesen*: Passet, Citharspilleren, Knud Sjællandsfar; *Oehlen-schläger*: *Grundtvig* (undtagen „Mands Minde“ og „Fæderneland“); *Inge-mann*; *Blicher*; *Hauch*; *P. Møller*; *Heiberg*; Fru *Gyllem-bourg*; *Hertz* (undtagen „Kærligheds Veje“); *Chr. Winther*; *H. C. Andersen*; *Pal. Müller*; *Ploug*; *Hostrup*; *Kaalund*; *Richardt*; *Drachmann*.

Engelsk, statarisk: *Brekkes* Lærebog for Begyndere S. 55—56, 60—62, 63—103; *Hansen* og *Magnussens* Læse-stykker S. 1—111; Sammes Læsebog for ældre Begyndere II, S. 1—89; *Boysens* engelske Digte.

Heraf opgives til mundtlig Prøve:

Hansen og *Magnussens* Læsestykker S. 10—33, 58—107; Sammes Læsebog S. 1—40, 70—85; *Boysens* Digte (7. Udg.) S. 7—11, 18—21, 22—34, 38—44.

Kursorisk: Udvalgte Stykker af *Yonge*: Kings of England.

Tysk: *Kaper* og *Simonsens* tyske Læsebog for de højere Klasser S. 109—134, 154—215, 273—287, 293—297, 303—308, 314—329, 356—372, 387—398, 412—418, 434—440, 447—448.

Heraf opgives til mundtlig Prøve:

S. 109—134, 154—172, 195—215, 367—372, 387—395, 412—417, 434—456.

Kursorisk: *Hauff*: Das Fräulein von Scuderi.

Fransk: 1 Discipel: *Kaper* og *Cohen* S. 1—64, 83—172; *Mérimée* S. 1—49. 1 Discipel: *Jungs* Elementarbobog S. 95—107; *Kaper* og *Cohen* S. 1—55, 83—164; *Mérimée* 1—49.

Heraf opgives til mundtlig Prøve:

Kaper og *Cohen* S. 91—110, 127—164; *Mérimée* S. 1—49.

Kursorisk: *Marmier*: Contes 65 Sider. Desuden en Mængde læst extempore paa Skolen.

Historie: *Blochs* Lærebog I—II.

Geografi: *Granzows* Geografi II.

Aritmetik: *Petersens* Aritmetik og Algebra I og II.

Geometri: *Petersens* Geometri.

Naturhistorie: Det befalede Pensum efter *Boas*: Dyre-
rigets Naturhistorie og *Poulsens* Lærebog i Botanik.

Naturlære: *Schmidts* mindre Lærebog i Fysik til St.
142 undt. St. 56—61.

V. Særskilte Meddelelser.

De, der ønskes optagne som Disciple i Skolen, skulle ved Prøven medbringe Daabs- og Vaccinationsattest samt de Bøger, der ere benyttede, og Angivelse af, hvem der har undervist dem.

Fordringerne ved Optagelsen i Skolens nederste Klasse ere følgende:

Modersmaalet: Dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter i Forbindelse med Analyse, ved hvilken kræves sikkert Kendskab til det vigtigste af Grammatikken, især til Ordklasserne, Ordenes Bøjning og den enkelte Sætnings Dele, dels saavel en skriftlig, med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilletegneses Brug nedskreven Gengivelse af et to Gange forelæst Stykke, som en ikke for Iet Diktatstil, hvilke to skriftlige Arbejder tillige bedømmes som Prøveskrift.

Tysk: Det vigtigste af Formlæren og en mundtlig Oversættelse fra Tysk til Dansk af et Stykke i et læst Pensum, der mindst maa udgøre 100 almindelige Oktavsider.

Fransk: Det vigtigste af den regelmæssige Formlære og 50 Oktavsider af en Læsebog.

Geografi: En Oversigt over hele Geografien efter en kortere Lærebog.

Historie: En Oversigt over de vigtigste Begivenheder i den almindelige Verdenshistorie og Nordens Historie efter en fragmentarisk Lærebog.

Religion: Bihelhistorien i kort Begreb og Hovedstykkerne af Luthers lille Katekismus.

Naturhistorie: Pattedyr og Fugle efter en kortfattet Lærebog.

Regning: Færdighed i praktisk Regning saa vidt, at alle Regninger med hele og brudne Tal kunne udføres sikkert og bringes i Anvendelse paa simple og praktiske Opgaver som dem, der pleje at henføres under Reguladetri.

Da Antallet af de Disciple, der ikke bo her i Byen, er meget stort, og hyppige Forsømmelser ikke blot ere særdeles uheldige for vedkommende selv, men ogsaa i høj Grad gaa ud over de øvrige Disciple, anmodes de udenbys Disciples Forældre indtrængende om at sørge for, at deres Sønner ikke forsømme mere end absolut nødvendigt. Det bedste vilde jo for manges Vedkommende være, at de i det mindste i Vintermaanederne bo her inde i Byen; i modsat Tilfælde ville de talrige Forsømmelser let føre til, at Disciplene have betydelig mindre Udbytte af deres Skolegang og maa blive et Aar længere i Skolen for at kunne bestaa de afsluttende Prøver. Da det er af stor Vigtighed for Disciplene, at de komme til at bo et Sted, hvor der er det fornødne Tilsyn med dem, anmodes Forældrene om, inden de træffe Bestemmelse i saa Henseende, at forhandle med Rektor derom.

Skemaet for den daglige Undervisning lægges altid saaledes, at der kun indtræder meget ringe Forstyrrelse i Undervisningen for de Disciple, der konfirmeres i III Klasse, hvad der altsaa fra Skolens Standpunkt maa betragtes som det heldigste.

I Realklasserne kunne Disciplene, naar det ønskes, fritages for Undervisning i Fransk og saa tage almindelig Forberedelseseksamen med to fremmede Sprog.

I I og II stud. Klasse er Undervisningen fælles for alle Disciplene; i III og IV stud. Klasse er der to Afdelinger, af hvilke den sproglig-historiske har særskilt Undervisning i Græsk, den matematisk-naturvidenskabelige i Naturlære, geometrisk Tegning og Oldtidskundskab, i alle de øvrige Fag er Undervisningen fælles.

Den, der vil indstille sig til almindelig Forberedelseseksamen ved en Skole, maa i de 3 sidste Aar have deltaget fuldstændig i Undervisningen ved en eksamensberettiget Realskole, og deraf i mindst de to sidste Aar ved den Skole, hvor han skal tage Eksamen. Hvis den paagældende først er bleven optagen to Aar før Eksamen i denne Skole, skal han præstere Bevis fra den anden Skole for sin Modenhed til Oprykning i næstøverste Klasse.

Almindelig Forberedelseseksamen giver, naar den er bestaaet med 2 Sprog og mindst 75 Points, hvoraf $17\frac{1}{3}$ i Dansk og g. (10 P.) i dansk Stil, Ret til at indstille sig til den juridiske Fællesprøve. De, der ville være Polyteknikere, Landinspektører, Forstmænd, Farmaceuter, Tandlæger eller Dyrlæger, maa bestaa Eksamen med 3 Sprog og mindst 80 P., hvoraf $17\frac{1}{3}$ i Dansk samt g. i dansk Stil. Farmaceuter, Dyrlægeelever og de, der ville optages paa Tandlægeskolen, maa underkaste sig en særlig Prøve i Latin, der afholdes i Forbindelse med Skolens aarlige Hovedeksamen. Den, som har bestaaet med 3 fremmede Sprog med 80 P. og g. baade for den mundtlige og skriftlige Prøve i Dansk, kan indstille sig til Afgangseksamen for studerende af den sprogl.-hist. Afdeling, naar han i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi, Naturhistorie, Geometri og Aritmetik har opnaaet 40 P. og der-

hos har bestaaet en Prøve i Latin og Græsk med g. i hvert Fag; for at kunne underkaste sig Afgangseksamen i mat.-naturv. Retning maa han have opnaaet 30 P. i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi og Naturhistorie og have bestaaet Latinprøven med g. For at kunne optages i V Klasse skal den paa-gældende desuden bestaa en Prøve i de ikke afsluttede Fag (Dansk, Historie og Fransk for den sprogl.-hist. Retning og for den mat.-naturv. Retning tillige Matematik og Naturlære). Ved Optagelsen i den mat.-naturv. Afdeling er det oftere tilladt af Ministeriet, at Tillægsprøven i Latin udsættes et Aar.

IV Klasses Hovedeksamen gælder, naar den er bestaaet med $47\frac{2}{3}$ Points og mindst g÷ i dansk Stil, lige med almindelig Forberedelseeksamen med 3 fremmede Sprog og $69\frac{1}{3}$ P. Naar Eksamen er bestaaet med 55 P. og g. i dansk Stil, giver den samme Rettigheder som almindelig Forberedelseeksamen med 3 fremmede Sprog og 80 P. og tillige, naar den er bestaaet med 20 P. i Afslutningsfagene, Ret til at indstille sig til Afgangseksamen for studerende. Den, der har bestaaet med 55 P. men enten ikke har opnaaet 20 P. i Afslutningsfagene eller g. i dansk Stil, kan underkaste sig en ny Prøve i Overensstemmelse med de Regler, som ere givne i Ministeriets Cirkulære af 16de Jan. 1896.

Fordringerne for Privatister, der underkaste sig IV Klasses Hovedeksamen, ere i alle Fag de samme som for Klassens Disciple, dog at Prøven i Latin og Græsk omfatter hele det læste Pensum og Prøven i Historie det samme, som fordres ved almindelig Forberedelseeksamen.

I V og VI Klasse er Latin, Græsk og Naturlære særskilte Fag for den sproglig-historiske Afdeling, de matematiske Discipliner med geometrisk Tegning og Naturlære særskilte Fag for den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling. I Dansk, Oldnordisk, Fransk, Engelsk (eller Tysk), Historie og Religion er Undervisningen fælles for hele Klassen. Ved Afgangseksamen kræves der dog ikke fransk Stil af den mat.-naturv. Afdeling.

De, som have taget den sprogl.-hist. Afgangseksamen, have, efter at have bestaaet den filosofiske Prøve ved Universitetet, Adgang til at indstille sig til alle de forskellige Fakultetseksamener ved samme.

De, som have bestaaet den matematisk-naturvidenskabelige Afgangseksamen, have Adgang til umiddelbart at indtræde som Eksaminander ved den polytekniske Lærestanstalt, samt til ved Universitetet, efter at have underkastet sig den filosofiske Prøve, at indstille sig til de under det matematisk-naturvidenskabelige samt under det filosofiske Fakultet hørende Prøver, til statsvidenskabelig Eksamen og lægevidenskabelig Embedseksamen. For at kunne indstille sig til den teologiske eller den fuldstændige juridiske Embedseksamen ville de have at underkaste sig en Tillægseksamen ved Universitetet, henholdsvis i Latin og Græsk og i Latin.

Skriftlig Begæring fra Privatister om at maatte indstilles til Afgangseksamen, IV Klasses Eksamen eller en Tillægsprøve skal indgives til Skolens Rektor inden den 15de April og være ledsaget af Daabsattest, 2 Eksemplarer af en nøjagtig Fortegnelse over, hvad der er lært i de forskellige Fag, samt Dimissionsvidnesbyrd eller Eksamensbevis. De lovbefalede Gebyrer skulle indbetales ved Indmeldelsen.

Skoleregler.

Disciplene skulle møde i betimelig Tid om Morgenen og straks begive sig til deres Klasser, som de ikke maa forlade uden Tilladelse. De skulle medbringe alle de Bøger og andre Sager, som de have Brug for i Dagens Løb, og først tage dem med hjem Klokken to. Skolen aabnes et Kvarter før Undervisningens Begyndelse. Ingen maa forlade Skolen i Undervisningstiden uden Rektors eller Inspektors Tilladelse. Skulle Disciplene møde til en anden Tid end den sædvanlige, maa de blive i Skolegaarden til næste Times Begyndelse.

Disciplene maa ikke udeblive fra Skolen uden Rektors Tilladelse, medmindre Sygdom eller andre Grunde gøre det nødvendigt. I saa Tilfælde maa det meldes skriftlig til Rektor med Angivelse af Grunden, saa vidt muligt samme Dag. Hvis Udeblivelsen varer mere end een Dag, maa Disciplene, naar de komme igen, for Kontrollens Skyld bringe Meddelelse fra Hjemmet om, hvor længe de have været fraværende. Fritagelse for enkelte Timer kan i Reglen kun tilstaaes efter skriftlig Begæring fra Hjemmet med Angivelse af Grunden; den medbragte Seddel paa- tegnes af Rektor og forevises vedkommende Lærer. Naar en Discipel ønskes fritagen mere end et Par Dage for Gymnastik eller Sang, maa han medbringe Lægeattest.

I Frikvartererne skulle Disciplene opholde sig i Skolegaarden og maa kun blive i Klassen med Inspektors Tilladelse og i den Tid ikke forberede sig paa deres Lektier.

Enhver beholder den ham ved Skoleaarets Begyndelse anviste Plads, for hvilken han er ansvarlig. Enhver Beskadigelse af den skal straks meldes til Inspektor. Forsætlig Beskadigelse af Inventariet erstattes af Gerningsmanden.

Skolebøgerne skulle være mærkede med Navn. Det vil blive strængt paaset, at de behandles ordentlig. Naar Disciplene have skriftlige Arbejder i Hjemmet, skulle de om Morgenen, inden de gaa ind i Klasserne, henlægge Stile- og Opgavebøger i de dertil bestemte Rum; saa snart de ere udskrevne, skulle de afleveres til vedkommende Lærere.

Morskabsbøger, Billeder og andre uvedkommende Ting maa ikke medbringes paa Skolen. Al Handel mellem Disciplene paa Skolen er forbudt.

Den af Klassens Disciple, der er Ordensduks, skal møde 10' før Skoletidens Begyndelse og blive i Klassen i Frikvartererne; han er Klassens Ordfører, skal vide Besked med Lektierne, er ansvarlig for Orden i Klassen, har Nøglen til Skabet, sørger for, at alt, hvad der bruges ved Undervisningen, er i

Orden, og udsletter efter Timens Slutning, hvad der staar paa Tavlen.

Offentlig Tobaksrygning er forbudt. Disciplene maa ikke besøge Beværtningslokaler eller deltage i offentlige Baller og lignende Forlystelser undtagen i Selskab med Forældre eller Værger og ikke være Medlemmer af Foreninger uden Rektors Tilladelse.

Naar der i en Discipels Hjem udbryder Skarlagensfeber, ondartet Halssygdom, Blodgang, eksantematisk Tyfus, Kopper eller ondartet Øjenbetændelse, maa det straks meddeles Rektor, og vedkommende Discipel først møde paa Skolen, naar han foreviser Lægeattest for, at han ikke kan antages at medbringe Smitte.

Omtrent hver Maaned gives der Disciplene for hvert Fag en Karakter, der betegner deres Standpunkt og 2 Gange om Aaret et Vidnesbyrd fra de Lærere, som læse med dem. Omflytning finder kun Sted efter Hovedeksamen. Saa ofte der er Anledning til Klage over en Discipel, indføres der en Anmærkning i dennes Meddelelsesbog; naar Disciplene ikke faa den hjem, er det altsaa et Bevis paa, at der ikke er noget væsentligt at udsætte paa deres Flid og Opførsel. Karakterbøgerne og Meddelelsesbøgerne skulle snarest muligt efter Modtagelsen forevises i Hjemmet og medbringes paa Skolen, underskrevne af en af Forældrene.

Skolebetaling.

I Indskrivningspenge betales for hver Discipel 10 Kr. Skolepengene ere i V og VI Klasse 144 Kr., i de øvrige Klasser 120 Kr. aarlig. Naar flere Brødre samtidig ere Disciple i Skolen, nedsættes Betalingen for anden Broder til 115 Kr. 20 Øre i V og VI Klasse og 96 Kr. i de andre Klasser, for tredje Broder betales 86 Kr. 40 Øre og 72 Kr. Skolepengene opkræves af Regnskabsføreren i Begyndelsen af Januar, April og Oktober Kvartal; for Juli Kvartal opkræves Halvdelen i Begyndelsen af Juli, Halvdelen i Slutningen af August. Disciple, der udtræde i Løbet af Juli Kvartal inden den 19. August, betale kun for Juli Maaned. Blive Skolepengene ikke indbetalte i Kvartalets første Maaned, er Regnskabsføreren forpligtet til at inddrive dem ad Rettens Vej, og hvis de ikke med alle paa-løbende Omkostninger erlægges inden Kvartalets Udløb, vil vedkommende Discipels Skolegang blive suspenderet.

Alle Skoletestimonier betales med 20 Kr., medmindre vedkommende, da han forlod Skolen, oppebar et Skolebeneficium.

Den Discipel, der har modtaget et Testimonium, kan senere faa enhver Art Skoletestimonium udleverét uden Betaling.

Af Privatister forlanges følgende Eksamensgebyrer: For IV Klasses Hovedeksamen 20 Kr., Afgangseksamen 14 Kr., Tillægsprøven i Latin eller Latin og Græsk ved IV Klasses Hovedeksamen 6 Kr., Latinprøven for Farmaceuter 4 Kr., Tillægsprøven i 3 Sprog til Skolelærereksamen 8 Kr., den særlige Eksamen i Naturlære 4 Kr., med mindre vedkommende har bestaaet IV Klasses Eksamen som Discipel ved en Statsskole. For Tillægseksamen i Fransk og Tysk kræves intet Gebyr. Eksamensbeviset for Privatister udstedes altid uden Gebyr, men mod Betaling af 1 Kr. for Stempel.

VI. Skolebeneficier og Legater.

1. Ansøgninger fra Skolens Disciple om Fripladser og Stipendier indgives til Rektor ved det nye Skoleaars Begyndelse inden den 1ste Septbr. Til Brug herved faas hos Rektor trykte Skemaer, som skulle udfyldes af Ansøgerne og attesteres af 2 bekendte Mænd, der maa angive deres Stilling. Uagtet Skolebeneficierne kun tilstaaes for et Aar ad Gangen, behøver den, der en Gang har opnaaet et Beneficium, ikke at forny Andragendet derom, naar hans Formuesforhold i det væsentlige ere uforandrede. Pengestipendier kunne ikke tildeles Realdisciple.

De Disciple, som der er tilstaaet Oplagspenge, skulle efter Afgangseksamen lade sig immatrikulere ved Universitetet senest ved den almindelige Immatriculation; sker dette ikke, falder Beløbet tilbage til Skolens Stipendiefond.

Ifølge Ministeriets Skrivelse af 21de Septbr. 1899 have Beneficierne været saaledes fordelte:

I. *Fri Undervisning:*

F. C. Georgsen, A. G. Konradsen, I. K. Madsen, P. C. B. Møller, H. P. Henriksen, E. S. Jensen, A. S. Andersen,

A. J. Svendsen, S. P. Petersen, K. L. Sindballe, H. H. M. Ammitzbøll, H. H. Grabow, J. F. L. Mika, J. C. S. Mølgaard, Aa. S. Jensen.

II. *Undervisning for nedsat Betaling og laveste Stipendium* (40 Kr. at udbetale):

H. M. E. Mikkelsen, G. C. Nielsen, O. L. Olesen, J. O. M. Brøndum, M. Mortensen, K. P. A. Clausen, S. Ejlersen, G. A. P. Hansen, P. O. S. Olsen.

III. *Undervisning for nedsat Betaling:*

N. A. D. Jensen, K. F. K. Hafstrøm, R. Lassen, C. F. Drost, G. A. Øhlenschläger, W. Frisch, V. F. J. Selchau.

IV. *Højeste Stipendium* (100 Kr. at udbetale):

K. F. V. Schütz, J. T. Taftberg, H. P. Winther, M. K. Andersen, C. Christophersen, K. C. Hedegaard, T. I. Koed.

V. *Mellemste Stipendium* (70 Kr. at udbetale):

J. Federspiel, K. Bjerregaard, H. T. Lysholm.

VI. *Laveste Stipendium* (40 Kr. at udbetale):

C. H. Hartmann, H. Birch, W. Herschend, M. G. Pettersen, S. Sørensen.

Fri Undervisning som ekstraordinære Gratister:

Aa. C. Iacobæus, C. D. Buchwald, P. A. Iacobæus, K. M. Ottosen.

Af Etatsraad Birchs Legat tilstodes der A. C. E. Backhausen og H. N. Israelsen 60 Kr. hver, M. H. Mikkelsen, T. P. Elkjær og T. K. M. Hansen 40 Kr. hver.

Ved Ministeriets Skrivelse af 22de Septbr. tilstodes der C. Jepsen 100 Kr., M. Jensen, S. S. Nymand og C. Olsen 70 Kr hver af Stipendieoverskudsfondens Midler.

I Oktober tildelte Ministeriet J. R. Jacobsen og E. G. Wraae fri Undervisning og H. M. Frantzen 70 Kr.

De to Portioner af Davidsens Legat, 20 Kr. til hver, tildeltes I. K. Madsen og H. M. E. Mikkelsen.

De to Portioner af Bruuns Legat, 70 Kr. til hver, tilfaldt E. Gottlieb og A. S. Andersen.

Flidsbelønninger af Flensborgs Legat tildeltes I. K. Madsen, H. M. E. Mikkelsen, K. F. K. Hafstrøm, H. P. Henriksen, H. Thorborg, L. Borup, E. S. Jensen, E. Gottlieb, A. S. Andersen, C. D. Buchwald, J. V. Loft, J. O. M. Brøndum, H. P. Winther, K. L. Sindballe, J. F. L. Mika, J. C. S. Mølgaard, F. N. Thorborg.

2. Af Stipendieoverskudsfondens Midler tilstodes der af Ministeriet følgende Studenter fra Horsens lærde Skole det ved hver især anførte Beløb:

A. H. G. Hauge 150 Kr., S. J. Voldum 150 Kr., stud. polyt. J. C. C. J. Braae 200 Kr., stud. med. C. J. Christensen 200 Kr., stud. polyt. J. H. Christensen 200 Kr., stud. jur. O. V. P. Christensen 150 Kr., stud. theol. H. Christoffersen 200 Kr., stud. jur. N. C. Dragsted 200 Kr., stud. jur. H. Hastrup 200 Kr., stud. theol. R. N. Hjerrild 200 Kr., stud. jur. J. M. Johansen 150 Kr., stud. theol. K. G. Konradsen 150 Kr., stud. polyt. C. J. H. Madsen 100 Kr., stud. med. N. P. Nielsen 150 Kr., stud. theol. G. B. Nyegaard 150 Kr., stud. med. S. P. Stensballe 200 Kr., stud. med. H. C. V. v. Thun 200 Kr., stud. polyt. J. Videbæk 200 Kr.

Ansøgninger om disse Understøttelser, ledsagede af Eksamensbeviser, Flidsattester og Oplysninger om Formuesomstændigheder, skulle stiles til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet og indgives til Rektor i September Maaned.

Ved en Skrivelse af 14de Maj d. A. meddeltes det Skolen, at Fru Etatsraadinde Birch, som var afgaaet ved Døden den 4de s. M., havde testamenteret Horsens lærde Skole en Kapital af 10,000 Kr., hvis Renter skulde uddeles til værdige og trængende Elever ved Skolen. Legatet skal bære hendes afdøde Mand, Etatsraad F. C. C. Birchs Navn. Etatsraadinde Birch har allerede i Aaret 1891 oprettet et Legat paa 6000 Kr., hvis Renter ere komne mange flinke og dygtige Disciple til gode. Vi have nu atter faaet et Bevis paa den store Interesse og Kærlighed, hvormed hun ikke mindre end hendes Mand mindedes Horsens By og den Skole, som Rektor Birch i 22 Aar har styret med saa stor Dygtighed.

VII. Videnskabelige Samlinger.

1. Skolebiblioteket.

Biblioteket er siden Udsendelsen af fjerde Tillæg til Kataloget bleven forøget med 134 Værker (143 Bind) foruden en Del Skoleprogrammer, og har abonneret paa 31 Hefteskrifter. Biblioteket holder desuden 28 Tidsskrifter.

Foruden Skolens Lærere have de øverste Klassers Disciple haft Adgang til at laane Bøger. Desuden har Biblioteket været aabent for Udlaan til enhver, der søger Kundskab. Udlaanstiden har indtil 1ste Oktober været Torsdag Kl. 2—3, fra 1ste Oktober til 1ste Maj Torsdag Kl. 1—3 og fra 1ste Maj Tirsdag Kl. 2—3 og Torsdag Kl. 1—3. Fra 1ste Maj 1899 til 30te April 1900 er der til Disciple udlaant 319 Bind, til Laanere udenfor Skolen 1336 Bind (heraf 988 Bind til indenbys Laanere og 348 Bind til udenbys). Paa Biblioteket er benyttet ca. 50 Bind. Der er tilbageleveret 339 Bind udlaante til Disciple og 1323 Bind udlaante til Laanere udenfor Skolen. Disse Bind fordele sig saaledes paa Bibliotekets enkelte Afdelinger:

	Disciple	Andre Laanere
I. Skrifter af blandet Indhold.....	27	198
II. Litteraturhistorie	18	97
III. Nationallitteratur	144	210
IV. Sprogvidenskab	4	15
V. Klassisk Oldtidsvidenskab.....	2	7
VI. Historie	66	404
VII. Geografi og Statistik	23	103
VIII. Rets- og Statsvidenskab.....	2	9
IX. Teologi	"	61
X. Filosofi.....	2	89
XI. Æstetik	1	19
XII. Undervisningsvæsen	"	25
XIII. Matematik.....	"	6
XIV. Naturvidenskab.....	49	73
XV. Lægevidenskab.....	1	10
XVI. Tekniske Videnskaber.....	"	7
XVII. Kobbere og Litografier.....	"	"
XVIII. Manuskripter	"	"

Kataloger over Biblioteket ville kunne faas til Laans for kortere Tid ved Henvendelse til Skolens Bibliotekar, Adjunkt Steenberg. Fjerde Tillæg til Kataloget sælges til Laanere for 35 Øre. Særligt af efterfølgende Bogfortegnelse sælges for 10 Øre.

Biblioteket gentager sin Anmodning om at maatte faa skænket og tilsendt under Adresse: Horsens lærde Skoles Bibliotek saadanne trykte Sager, som kunne tjene til Oplysning om Horsens og dens Omegn i Fortid og Nutid.

Bibliotekets Tilvækst har været følgende (de med * betegnede ere Gaver):

I. Encyklopædier og Skrifter af blandet Indhold.

1.
Salmonsens store illustr. Konversationsleksikon. B. 9.
Kbh. 1899.
2.
Festskrift til J. L. Ussing i Anledning af hans 80aarige Fødsels-
dag. Kbh. 1900.
3.
Gigas, E., Litteratur og Historie, Studier og Essays, Sml. 2.
Kbh. 1899.
Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning. B. 9. Kbh.
1899.
4.
Dansk Tidsskrift, udg. af J. Appel og L. Moltesen.
B. 2. Kbh. 1899.
*For Kirke og Kultur, udg. af C. Bruun og Th. Klaveness.
B. 5. Krist. 1898.
*Horsens Avis for 1899. Horsens.
*Raketten, udg. af M. Winther. B. 2 for 1833. Kbh.
Tilskueren, Maanedsskrift for Litteratur, Samfundsspørgsmaal
m. m., red. af M. Galschiøt. Aarg. 16. Kbh. 1899.
5.
Deutsche Rundschau, herausg. v. J. Rodenberg. B. 95—
96. Berl. 1899.
6.
Bradlaugh, C., Smaaskrifter, ovs. fra Engelsk af A. Wimmer.
Kbh. 1883.
Le Magasin pittoresque, publié sous la direction de E.
Charton. 1866—72. Paris.
The Nineteenth Century, ed. by J. Knowles. vol. 45—46.
Lond. 1899.
*The Review of Reviews, ed. by W. T. Stead, 1899.
I—II. Lond.
Revue des deux Mondes, 1899. Paris.

II. Litteraturhistorie. Lærde Selskaber.

7.
Illustreret Verdens Litteraturhistorie, udg. af J. Clausen.
H. 8—26. Kbh.
8.
Heiberg, J. L., Den gamle attiske Komødiens Frisprog. Kbh.
1899. (St. f. S. o. O. B. 9)

9.

Andersen, V., Adam Oehlenschläger. Ungdom — Manddom og Alderdom. Kbh. 1899. (2 Bd.)

Jensen, C. E., Vore Dages Digtere. Kbh. 1898.

Schack, A., Den litterære Strid, fem Foredrag. Kbh. 1900.

10.

Ibsen, K., Diderot, hans Liv og hans Gerning. Kbh. 1891.

Stern, A., Die deutsche Nationallitteratur vom Tode Goethes bis zur Gegenwart. Marburg u. Lpz. 1886.

Thomsen, O., Den gamle franske Farce. Kbh. 1899. (St. f. S. o. O. B. 9.)

**Moth, F.*, Conradus Celtis Protucius, Tysklands første laurbærkronede Digter. Kold. 1898. (Drdsp.)

12.

*Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger, 1898. Kbh. 1898—99.

*Videnskabernes Selskabs Skrifter, R. VI, hist.-filos. Afd., IV 6, naturv.-mat. Afd. IX 1—3; X 1. Kbh. 1898—99.

13.

Dansk Bogfortegnelse 1899. Kbh.

14.

III. Nationallitteratur.

Christensen, A., Fortællinger og Fabler af persiske Rammeværker. Kbh. 1899. (St. f. S. o. O., B. 9.)

**Den lilla lervagnen*, et indisk skådespil, öfvers. af H. Anderssen. Pgr. Växsjö 1899,

16.

Aeschylus.

Lundgreen, C. O., De articulo in tragoediis Aeschyleis adhibito, Pgr. Stockh. Norrm. 1899.

Aesop, Fabulae Graecae quae Max. Planudi tribuuntur. Isenaci 1771.

**Homer.*

Lange, P. F., Glossarium til Odysseens sjette Sang. Kbh. 1899.

Platon, Phaidon, übers. v. A. F. Lindau. Berl. 1804.

*Polybios, Bog 6 (om Romernes Statsforfatning og Krigsvæsen), ovs. af J. Forchhammer. Kbh. 1896.

*Sofokles, Konung Oidipus, öfvers. af E. Staa f f. Pgr. Falun 1899.

Thucydides, Historiae, rec. C. Hude, Tom. i. Libr. I—IV Lips 1898.

— Historiarum libri VI—VIII, rec. C. Hude. Haun 1899.

— Historie, ovs. af M. C. Gertz, H. 3—6. Kbh.

21.

Snorri Sturluson, Heimskringla, udg. v. J. Jónsson. H. 7. Kbh.

**Nordiska fornkväden*, öfvers. af A. Åkerblom. I. De femton första sångerne af Wiséns Carmina Norroena. Pgr. Jönköp. 1899.

22.

**Larsen, P.*, Dramatisk Læsebog. Kbh. 1898.

**Müller, S.*, Haandbog i den danske Litteratur, 4. Udg. Del 1—2. Kbh. 1899.

23.

Holberg, L., Komedier, udg. af J. Martensen. B. 3—6. Kbh. 1898—99.

Bruun, C., Ludvig Holbergs Peder Paars, et Afsnit af en Holberg-Bibliographi. Kbh. 1862.

Ibsen, H., Et Dukkehjem, Sksp., 4. Opl. Kbh. 1896.

**Rasmussen, H. Boesgaard*, Fra Michigansøen til Kronborg Fyr. Aarh. 1894.

28.

Smollet, T., The adventures of Roderick Random. Lpz. 1845.

IV. Sprogvidenskab.

31.

Jespersen, O., Fonetik. H. 3. Kbh. 1899.

Koch, A., Om språkets förändring. Göteb. 1896.

Kristensen, M., Samlende Kræfter i Sprogudviklingen. Kbh. 1899 (St. f. S. o. O., B. 9).

39.

Arkiv för nordisk filologi, utg. genom A. Kock. B. 16. Lund 1899.

40.

Kalkar, O., Ordbog til det ældre danske Sprog. H. 26—29. Kbh.

41.

Clausen-Bagge, N., 50 Dispositioner til danske Stile. Kbh. 1899.

Dania, tidsskrift for dansk sprog og litteratur samt folkeminder, udg. af V. Dahlerup, O. Jespersen og K. Nyrop. B. 6. Kbh. 1899.

Jensen, J. M., Et Vendelbomåls lyd- og formlære. H. 2. Kbh.

*Mogensen og *Halle*, Retskrivningsøvelser og Stilopgaver. Elevens Bog. H. 1.

Torp, A. og *H. Falk*, Dansk-norskens Lydhistorie. Krist. 1898.

42.
Ordbok öfver Svenska Språket, utg. af Svenska Akademien.
H. 9—14. Stockh.

43.
Mohr og *Nissen*, Tysk-dansk Ordbog. H. 5—8. Kbh.

45.
*Bovien, *E.*, Tysk til Genfortælling. Kbh. 1899.

46.
Brynildsen, *J.* og *J. Magnussen*, Engelsk—dansk-norsk Ordbog. H. 1—2.

Jacobsen, *L.*, Engelske Øvelser, Smaafortællinger, Kbh. 1899.

Jespersen, *O.*, Engelsk Begyndergrammatik. Kbh. 1899.

— Kortfattet engelsk Grammatik, 3. Udg. Kbh. 1899.

Kluge F. og *F. Lutz*, English Etymology. Strassb. 1898.

48.
Nyrop, *K.*, Grammaire historique de la langue Française, tom I.
Cph. 1899.

V. Klassisk Oldtidsvidenskab.

54.
*Gertz, *M. C.* Stat og Statsforfatninger i Oldtidens Hellas.
(Univ. Pgr.). Kbh. 1898.

Jørgensen, *C.*, Theaterbilletter fra det gamle Athen. Kbh. 1900.
(St. f. S. o. O., Nr. 43).

58.
Nordisk Tidsskrift for Filologi. R. 3. B. 6—7. Kbh. 1899.

60. VI. Historie.

Bang, *G.*, Europas Kulturhistorie. B. 1—2. Kbh. 1899.

*Ottosen, *J.* og *L. Schmidt*, Lærebog i Historie, I. Oldtid og
Middelalder. Kbh. 1899.

66.
*Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen, udg. ved
K. Erslev, B. 3. H. 1. Kbh. 1899.

Meddelelser fra Krigsarkiverne, B. 9. H. 1—2. Kbh. 1898.

*Kringelbach, *J. M.*, Civile Direktioner og Kommissioner samt
andre overordnede Myndigheder under Enevælden, udg.
af Rigsarkivet. Kbh. 1899.

**Regesta Diplomatica Historiæ Danicæ*, R. 2, B. 2, IV. Kbh.
1898.

*Meddelelser fra Rigsarkivet for 1895—97. Kbh. 1898.

*Sønderjydske Skatte- og Jordebøger fra Reformations-tiden, udg. af Rigsarkivet. H. 2. Kbh. 1899.

67.

Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie, 1899.
H. 1—3. Kbh.

Historisk Tidsskrift, udg. af den danske hist. Forening,
R. 7. B. 1, B. 2 H. 1—5. Kbh. 1897—99.

— udg. af den norske hist. Forening. R. 3, B. 5, H. 1—2.

Historisk tidsskrift, utg. af svenska hist. föreningen. 1899.
Stockh.

Bugge, A., Studier over de norske byers selvstyre og handel
før Hanseaternes Tid. Krist. 1899.

Jørgensen, A. D., Historiske Afhandlinger. H. 12—39. Kbh.
1898—99.

**Ottosen, J.*, Lærebog i Nordens Historie til Brug ved den højere
Undervisning. Kbh. 1899.

**Ödberg, F.*, Om Klas Kurssell, Erik 14's och Johan 3's krigs-
öfverste i Livland. Pgr. Skara 1899.

68.

Danmarks Kultur ved Aar 1900, udg. af J. Carlsen, H.
Olrik og C. N. Starcke, H. 1—4. Kbh. 1900.

Aarvog for dansk Kulturhistorie, udg. af P. Bjerger 1899.
Kbh.

Sønderjydske Aarbøger, udg. af H. P. Hanssen-Nørre-
mølle, G. Johannsen og P. Skau. Aarg. 1898—99.
Flensb.

Danmarks Riges Historie, af J. Steenstrup, K. Erslev
o. fl., II. H. 5—11; III. H. 1—10; IV. H. 10—15. Kbh.

**Fabricius, A.* og *V. Klausen*, Fædrelandshistorie for Folke-
skolen. Kbh. [1900].

**Friis, A.*, Andreas Peter Bernstorff og Ove Høegh Guldberg.
Kbh. 1899 (Drdsp.).

Jensen, N. P., Den anden slesvigske Krig 1864. Kbh. 1900.

**Klausen, V.*, Større Udtog af Danmarkshistorien. 8. Udg. Kbh.
[1900].

Kohl, J. G., Bemerkungen über die deutsche und dänische
Nationalität im Herzogthum Schleswig. Stuttg. 1847.

*Nordslesvig 1899, Udvisningsdebatterne i Landdagen og
Rigsdagen. Aabenraa.

Hvorom drejer Striden sig ved Valget den 14. Novb. 1873?
Kbh.

Vort Folk i det 19de Aarhundrede, udg. af V. Østergaard.
H. 34—49. Kbh.

69.

Personalhistorisk Tidsskrift, R. 5. B. 2. Kbh. 1899.
 Dansk biografisk Lexikon, udg. af C. F. Bricka. B. 13.
 Kbh. 1899.

70.

Holten, C. F. v., Erindringer, udg. af W. Bloch. Kbh. 1899.
 Breve fra *J. P. Jacobsen*, med et Forord, udg. af E. Brandes.
 Kbh. 1899.

Lange, F., *Frederik Paludan-Müller*, et Levnedsløb. Kbh. 1899.

Rist, P. F., *Olaf Ryes Saga*, Optegnelser, Dagbøger og Breve.
 Kbh. 1899.

72.

Bruun, C., Admiral Lord Nelson og P. Willemoes. Kbh. 1882.
Joinville, Ludvig den Hellige. H. 2—3. Kbh.

76.

**Fausboll, V.*, Fire Forstudier til en Fremstilling af den indiske
 Mythologi efter Mahabharata (Pgr. Univs.). Kbh. 1897.

Lehmann, A., Overtro og Trolddom, D. 4, H. 2. Kbh. 1896.

77.

Lange, J., Mennekefiguren i Kunstens Historie fra den græske
 Kunsts anden Blomstringstid indtil vort Aarhundrede,
 udg. af P. Købke. Kbh. 1899.

**Lund, E. F. S.*, Danske malede Portrætter. B. 2. H. 1—4.
 Kbh.

Lübke, W., Kunsthistorien [3. Udg.]. H. 25—41. Kbh.

Mantzius, K., Skuespilkunstens Historie, B. 2. Middelalder og
 Renaissance. Kbh. 1899.

VII. Geografi og Statistik.

78.

Geografisk Tidsskrift. B. 15. Kbh. 1900.

Rundschau für Geographie und Statistik, herausg. v. F.
 Umlauft. Jahrg. 21. Wien 1899.

Bahnsen, K., Etnografien. H. 24—28. Kbh.

**Christensen, C. C.*, Lærebog i Geografien for Real- og Latin-
 skoler I. Kbh. 1899.

Christensen, C. C., og *H. Lassen*, Europa. H. 31—32. Kbh.

Ratzel, F., Anthropogeographie. T. 1. 2. Aufl. Stuttg. 1899.
 T. 2. Stuttg. 1891.

80.

- **Bobé, L.*, Roskilde adelige Jomtrukloster 1699—1899. Rosk. 1899.
Hof- og Statskalender 1900. Kbh.
- Horsens Kjøbstads Vejviser 1900—1901, udg. af A. H. Hansen. Horsens 1899.
- *Oversigt over „Meddelelser om Grønland“ 1876—1899, udg. af T. Kornerup. Kbh. 1900.
- **Petersen, C. G. J.*, Det videnskabelige Udbytte af Kanonbaaden „Hauch“s Togter i de danske Have indenfor Skagen i Aar. 1883—86. I med Atlas. Kbh. 1889. 4°.
- *Repertorium over Legater og milde Stiftelser i Danmark, udg. af H. P. Hjort-Lorenzen og F. P. G. Salicath. B. 4, H. 14; B. 5, H. 15, 16, 18.
- *Statistiske Meddelelser, R. 4, B. 4, B. 5. H. 1, 4—5. Kbh. 1898—99.
- *Statistisk Tabelværk, R. 5, Lit. A. 1, Lit. B. 1, Lit. C. 1, Lit. D. 1—3. Kbh. 1898—99.
- *Statistisk Aarbog, Aarg. 3. Kbh. 1898.
- **Trap, I. P.*, Statistisk-topographisk Beskrivelse af Danmark, B. 1—3. Kbh. 1858—60.
- Beskrivelse af Danmark. 3. Udg. H. 22—31. Kbh.
- * — Statistisk-topographisk Beskrivelse af Hertugdømmet Slesvig. Kbh. 1864.

82.

- **Steenberg, A. S.*, Skildringer fra England. Kbh. 1899.

83.

- **Rosendal, G.*, Historisk Skoleatlas. Odense 1900.

VIII. Rets- og Statsvidenskab.

84.

- Nationaløkonomisk Tidsskrift, red. af A. Petersen-Studnitz. R. 3, B. 7. Kbh. 1899.
- **Deuntzer, J. H.*, Højesteret i 1683. (Univs.-Pgr.) Kbh. 1898.
- **Lassen, J.*, Nullitet og Anfægtelighed. (Univs.-Prg.) Kbh. 1899.

85.

- *Forslag til Finanslov for 1900—1901. § 21 og 26 VI. [Kbh. 1899.]
- Love og Ekspeditioner vedk. Kirke- og Skolevæsen, udg. af O. Damkiær og H. Hage. 1897—98. Kbh. 1899.
- Love og Anordninger, udg. af K. Wøldike 1897—99. Kbh. 1898—1900.

*Lovtidende for Kongeriget Danmark 1899. Kbh.

*Ministerialtidende for Kongeriget Danmark 1899. Kbh.

86. IX. Teologi.

Teologisk Tidsskrift, red. af J. O. Andersen, C. E. Fløystrup og F. E. Torm. Ny Række B. 1. H. 1—3. Kbh. 1900.

Kirke Lexikon for Norden, udg. af F. Nielsen. H. 14—19. Kbh.

96.

Kalkar, C. H., Robert Morrison og den evangeliske Mission i Kina. Kbh. 1870.

97.

Kirkehistoriske Samlinger, udg. ved H. Rørdam. R. 4, B. 5. Kbh. 1897—99. B. 6, H. 1—2. Kbh.

**Hall, F.*, Bidrag til kändedom om Cistercienserordenen i Sverige. I. Munkklostrene. Pgr. Gefle 1899.

99.

Den danske Folkekirkes Bekendelsesskrifter, ovs. med Anm. og hist. Indledning af A. T. Jørgensen. Kbh. 1900.

**Hannerz, N.*, Den lutherska kyrkans prädestinationslära. Pgr. Kristianst. 1899.

106. X. Filosofi.

**Pira, K.*, Kantianism och Boströmianism. Pgr. Östersund 1899.

107.

Feilberg, L., Om sjælelig Ringhed, H. 1. Kbh. 1899.

**Hoffding, H.*, Det psykologiske Grundlag for logiske Domme. Kbh. 1899. V. S. Sk. R. 6 hist.-fil. Afd. IV 6.

XII. Undervisningsvæsen.

109.

Vor Ungdom, Tidsskrift for Opdragelse og Undervisning, udg. af H. Trier og P. Voss. 1899. Kbh.

Bang, N. H., Oversigt over Opdragelsens og Skolens Historie. Kbh. 1899.

Hansen, O., Opdragelseslære, med et Forord af H. Trier. Kbh. 1898.

110.

- *Aarbog for Kjøbenhavns Universitet, den polytekniske Lærestalt og Kommunitet 1897—98, udg. af H. Matzen. Kbh. 1899.
- *Beretning om den polytekniske Lærestalt 1898—99. Kbh. 1899.
- *Universitets- og skoleannaler, ny række, aarg. 12, 1897. Krist. 1898.

111.

- *Samling af Eksamensbestemmelser vedr. det højere Skolevæsen. Kbh. 1899.
- *Forslag til Lov om Forandringer i Lov af 1ste April 1871 om Undervisningen i de lærde Skoler. [Kbh. 1899].
- *Beretning om Horsens Skolevæsen for 1898 af C. Jacobsen. Hors. 1899.
- Larsen, J.*, Bidrag til den danske Folkeskoles Historie 1818—1898. Kbh. 1899.
- *Meddelelse ang. Sorø Akademi 1889—98, udg. af S. Sporsén. Kbh. 1899.
- *Regnskabsberetning for Sorø Akademi og det lærde Skolevæsen for 1898—99. Kbh. 1899.

120.

- Bidrag til Frederiksborg Latinskoles Historie, sml. af G. J. L. Feilberg, suppl. og udg. af S. Elvius. Pgr. Frederiksb. 1899.
- Hoff, B.*, Sorana V-VII. Pgr. Sorø 1899.

123.

- **Karlson, K. F.*, Blad ur Örebro skolas historie. H. 4. Örebro 1899.
- **Röding, R.*, Bidrag till Göteborg latinläroverks historia. Pgr. Falun 1899.

125.

XIII. Matematik.

- Nyt Tidsskrift for Matematik, red. af C. Juul og V. Trier. Afd. A. og B. Aarg. 10. Kbh. 1899.

126.

- **Hallgren, E.*, Systematisk aritmetik och dess användning. Pgr. Göteborg. Reall. 1899.
- **Wolf, H. E.*, Opgavesamling til Foldbergs Algebra. Kbh. 1900.

127.

- Euklid*, Elementer, III.—IV., ovs. af Thyra Eibe. Kbh. 1900.
- **Juel, C.*, Indledning til Læren om de grafiske Kurver. Kbh. 1899. V. S. Sk. R. 6. naturv.—mat. Afd. X. 2.

XIV. Naturvidenskab.

129.

Naturen, illustr. månedsskrift for populær naturvidenskab, red. af J. Brunchorst. Berg. 1899.

Zeitschrift für physikalischen und chemischen Unterricht, herausg. v. F. Poske. 12. Jahrg. Berl. 1899.

130.

la Cour, P., og *J. Appel*, Historisk Fysik. H. 25—30. Kbh.

**Meyer, Kristine*, Om overensstemmende Tilstande mellem Stofferne. Kbh. 1899. V. S. Sk. R. 6. naturv.—mat. Afd. IX. 3.

**Sarauw, E.*, Naturlære til Skolebrug. Kbh. 1899.

133.

**Petersen, J.*, Elektrolyse af organiske Syrers Alkalisalte. II. Kbh. 1899 (Drdsp.)

**Sorensen, S. P. L.*, Studier over Koboltidoxalater. Kbh. 1899. (Drdsp.)

134.

Nautisk Almanak for 1900. Kbh.

135.

Bentzin, J. A., Anvisning til at indrette og passe Fersk- og Saltvandsaquarier. Kbh. 1862.

136.

*Beskrivelse til geologisk Kort over Danmark. Kortbladene Kjøbenhavn og Roskilde, ved K. Rørdam, Skagen, Hirtshals, Frederikshavn, Hjøring og Løkken, ved A. Jessen. (Danm. geol. Unders. I. 6 og 3). Kbh. 1899.

**Hartz, N.*, og *E. Østrup*, Dansk Diatoméjord—Aflejringer. (Danm. geol. Unders. II. 9) Kbh. 1899.

**Ussing, N. V.*, Danmarks Geologi i almenfatteligt Omrids. (Danm. geol. Unders. III. 2) Kbh. 1899.

137.

Botanisk Tidsskrift, red. af L. Kolderup Rosenvinge. B. 22. Kbh. 1898—99.

Raunkiær, C., De danske Blomsterplanters Naturhistorie. B. 1. Kbh. 1895—99.

**Tryde, E.*, Dansk Skoleflora. Kbh. 1900.

**Warming, E.*, Familien Podostemaceae, Afh. V. Kbh. 1899. V. S. Sk. R. 6. naturv.—mat. Afd. X. 2.

138.

Boving-Petersen, J. O., og *W. Dreyer*, Vor Klodes Dyr. H. 1—10. Kbh.

- *Den danske Ingolf-Expedition. B. 1, 2. Halvdel, B. 2., Nr. 3. Kbh. 1899.
- **Steenstrup, J.*, og *C. Lütken*, Bidrag til Kundskab om Klumpeller Maanfiskene. Kbh. 1898. V. S. Sk. R. 6. nat.—mat. Afd. IX. 1.
- **Wesenberg Lund, C.*, Danmark Rotifera. I. Grundtrækkene i Rotiferernes Økologi, Morfologi og Systematik. Kbh. 1899 (Drdsp.)

XV. Lægevidenskab.

139.

- **Bing, H. I.*, Undersøgelse over reducerede Substanser i Blodet. Kbh. 1899 (Drdsp.)
- Geill, G.*, Om Sindssygdom. Kbh. 1899.
- **Kiær, G.*, Det latente Empyem i Næsens Bihuler. Kbh. 1898. (Drdsp.)
- **Meisling, A. A.*, Om Undersøgelse af Synsfeltet med hvide Objekter. Kbh. 1899. (Drdsp.)
- **Reisz, C.*, Behandlingen af den kroniske Brystsyege fra Opdagelsen af Tuberkelbacillen. (Univers. Pgr.) Kbh. 1899.
- **Scheel, V.*, Levercirrosernes patologiske Anatomi og Ætiologi. Kbh. 1899. (Drdsp.)
- **Stadfeldt, A.*, Den menneskelige Lenses optiske Konstanter. Kbh. 1898. (Drdsp.)
- **Strandgaard, N. G.*, Gigt og urinsur Diatese. Kbh. 1899.
- **Thomsen, S.*, Om Uretero-genital-Fistler hos Kvinden. Kbh. 1899. (Drdsp.)

XVI. Tekniske og økonomiske Videnskaber.

- *Hedeselskabets Tidsskrift, Aarg. 19. Aarh. 1899.

XVII. Kobbere og Litografier.

141.

- Danske Billeder for Skole og Hjem, sml. og udg. af T. Siersted. VI.—VII. Kbh. 1899.

2. Den fysiske Samling.

Til Samlingen er anskaffet en Kikkert paa Stativ med to Okularer, saaledes at den kan bruges baade som astronomisk og som terrestrisk Kikkert.

3. Billedsamlingen.

Skolens Samling af Billeder er i Aar bleven meget betydelig forøget; der er nemlig anskaffet store Fotografier af Kunstværker, 30 af Bygningskunst og 30 af Billedhuggerkunst, i det af Professor Jul. Lange foreslaaede Udvalg. En Del af Billederne ere ophængte i Klasserne i Rammer, af hvilke de fleste ere forfærdigede af Disciplene i Sløjdskolen.

Endvidere er der anskaffet et Skioptikon (Laterna magica) til Fremstilling af Lysbilleder og 4 Serier Billedplader, nemlig: 1) Den franske Revolution, 2) Færøerne og Island, 3) Pompeji, 4) Thorvaldsens Værker, samt et Stereoskop med 20 dertil hørende Billeder.

4. Discipelbiblioteket.

Tilvækst 1899—1900.

A.

Almanakfortællinger 1—3.
Studenterbogen ved C.N. Starcke.

B.

Blaumüller, Agnete og Havmanden.
Bang, H., Stille Eksistenser.
*Becker, Vandrefalken.
Blicher, Digte i Udvalg (Ved Rønning).
Böcker, K., Kristine Ilum.
Carstensen, Mellem franske Kammerater.
Drachmann, Peder Tordenskjold.
— *I Storm og Stille (ill.).
Etlar, Carit, Minder.
— *Gjøngenhøvdingen og Dronningens Vagtmester.
Ewald, H. F., Anna Hardenberg.
Fejlbjerg, En Kaargild (Jydsk).
Gjellerup, Minna (ill.).
Hostrup, Eva.
— Erindringer.
Ibsen, J. G. Borkman.
Kielland, Arbejdsfolk.
*Larsen, En Latinskoledreng.

* *Lie*, Lodsens og hans Hustru.
Møller, C., Mit Album (ill.).
Olvik, Folkeviser.
Overskou, Af mit Liv og min Tid.
Petersen, Maglekilde, Fortællinger.
Schandorph, Smaafolk.
— Skovfogedbørnene.
Staffeldts Digte.
Wergeland, Den engelske Lods.
*Ohlenschläger, Aladdin (ill.)

C.

Starbäk,
Engelbrecht Engelbrechtsen.
* — Fra Erik af Pommerns Tid.

D.

Auerbach, Schwarzwaldske Landsbyhistorier.

E.

*Dickens, Oliver Twist (ill.).
Donovan, I Rettens Hænder.
Doyle, De landflygtige.
— Den forsvundne Brud.
Goldsmith, Præsten fra Wakefield.
Haggard, Hun (ill.).
— Kong Salomons Miner (ill.).

Haggard, Allan Quatermain (ill.).
Hume, Den kinesiske Krukke.
 *Scott, Ivanhoe (ill.).
Ward, Den gemytlige Foreviser.

F.

Hugo, 1793.
 *Verne, Rejsen til Maanen.
 * — Rejsen til Jordens Midtpunkt (ill.).

H.-J.

Ottosen og *Schmidt*, Historie I (ill.).
Forbes, En Krigskorrespondents Oplevelser.
Forchhammer, Romerfolkets Historie 146—31 f. Kr (ill.).
Jørgensen, Filip Melanchthon (ill.).

K.-L.

Hammerich, Joh. Ewalds Levnet.
Jensen (Lerchenborg), Minder fra Krigsaaret 1849.

M.-S.

Danmarks Natur (rigt ill.).
Dreyer, Naturfolkernes Liv (rigt ill.).
Feilberg, Dansk Bondeliv 2.
Petersen, M., Kalkmalerier.
Steffen, Fra det moderne England (ill.).
Østrup, Skiftende Horisonter (ill.).

T.

Christensen, Populær Kemi.
Ellinger, Naturen og dens Kræfter (ill.).
Mathiessen, Praktisk Tegnekursus
Møller, B., Dyrenes Liv (ill.).

De med * betegnede Bøger ere anskaffede til Erstatning for opslidte eller bortkomne Eksemplarer af de i tidligere Fortegnelser opførte Bøger.

Udtog af Discipelbibliotekets Regnskab.

(1. Juni 1899 — 1. Juni 1900).

Indtægt:

Kassebeholdning fra forrige Aar.....	161	ℳ	07	Ør
Deltagernes Bidrag.....	126	—	50	—
Salg af Kataloger.....	4	—	55	—
Penge fundne i Skolegaarden.....	„	—	64	—
	292	ℳ	76	Ør

Udgift:

Indkøbte Bøger.....	112	ℳ	11	Ør
Indbinding.....	52	—	10	—
Trykning af Sedler til Indklæbning.....	3	—	„	—
Andre Udgifter.....	„	—	70	—
	167	ℳ	91	Ør

Altsaa Kassebeholdning 124 ℳ 85 Ør

VIII. Udtog af Skolens Regnskaber

for Finansaaret fra 1. April 1899 til 31. Marts 1900.

A. Den egentlige Skolekasse.

Indtægt:		Kr	Ør
1. Renter af Skolens Kapitalformue.....		224	59
2. Tiendeindtægter		3,340	39
3. Horsens Kirkers Bidrag		200	"
4. Skolekontingenter		13,857	"
5. Stipendieoverskudsfondens Bidrag		3,000	"
6. Af Svanes Legat.....		1,872	"
7. Forskellige Indtægter.....		18	"
8. Ved Decisionsposters Berigtigelse		"	"
9. Tilskud fra den almindelige Skolefond.....		28615	18
Summa Indtægt		<u>51,127</u>	<u>16</u>
Udgift:		Kr	Ør
1. Lærernes Lønninger.....		31,641	"
2. Honorar for Inspektion og Tilsyn med Bogsaml.		500	"
3. Pedellens Løn		600	"
4. Timeundervisning m. v.....		8,042	"
5. Pension og Understøttelse.....		5,987	41
6. Tilskud til Biblioteket og videnskabelige Appa- rater.....		1,179	90
7. Bygningernes aarlige Vedligeholdelse.....		929	26
8. Sammes Hovedistandsættelse.....		60	"
9. Lejeafgift af Skolelokale		470	"
10. Inventariets Vedligeholdelse.....		435	41
11. Brændselsforødenheder		695	69
12. Belysningsforødenheder.....		174	75
13. Skatter og Afgifter.....		349	16
14. Regnskabsføringen		600	"
15. Forskellige løbende Udgifter:	Kr	Ør	
a. til Sløjdundervisnings Fremme.....	300	"	
b. Rengøring	465	"	
Lateris	765	"	<u>51,665 25</u>

	Sk	Fr	Sk	Fr
Transport	765	"	51,665	25
c. Porto, Protokoller, Skrivematerialier og til Afskrivning.....	524	98		
d. Programmer og Skolehøjtideligheder	263	40		
e. Andre Udgifter.....	42	01		
			1,595	39
16. Disciplenes Indøvelse i Skydevaabens Brug.....			179	80
17. Til Decisionsposters Berigtigelse.....			"	"
Summa Udgift			53,440	44
Sammenholdes hermed Indtægten			51,127	16
viser sig en Kapital-Formindskelse af.....			2,313	28
og da den kontante Beholdning, der overførtes fra forrige Finansaar, beløb.....			4,283	43
var der ved Aarets Slutning et Overskud i den egentlige Skolekasse af.....			1,970	15

B. Legaterne til Skolens Bibliotek.

	Sk	Fr
Indtægt:		
1. Renter.....	5	96
2. Jordleje.....	147	50
3. Teilmanns Legat.....	40	"
4. Skolekassens Tilskud.....	1,179	90
Summa Indtægt	1,373	36
Udgift:		
1. Indkøbte Bøger og disses Indbinding.....	1,161	86
2. Skolens Samlinger.....	211	50
Summa Udgift, der er lig Indtægten	1,373	36

C. Flensborgs Legat.

	Sk	Fr
Indtægt:		
1. Renter.....	5	36
2. Jordleje.....	153	50
Summa Indtægt	158	86
Udgift:		
Indkøbte Bøger.....	126	10
Sammenholdes hermed Indtægten	158	86
viser sig en Fremgang for Aaret af.....	32	76
og da den kontante Beholdning fra forrige Aar udgjorde	12	28
udgjorde følgelig Kassebeholdningen 31te Marts 1900	45	04

D. Stipendiefonden.

	ℳ	Ør
Indtægt:		
Renter af Fondens Kapitalformue	927	60
Udgift:		
Overført til Stipendie-Overskudsfonden	927	60

E. Stipendie-Overskudsfonden.

	ℳ	Ør
Indtægt:		
1. Renter af Fondens Kapitalformue, inkl. Etatsraad Birchs Legatkapital	5,543	87
2. Tiendeindtægter	1,104	73
3. Indtægter af Legater under fremmed Bestyrelse.....	976	"
4. Afgiften fra Hansted Hospital.....	495	"
5. Overført fra Stipendiefonden	927	60
Summa Indtægt	9,047	20
Udgift:		
1. Bidrag til Skolekassen	3,000	"
2. Do. til 2 Enker i Horsens	80	"
3. Udbetalte Stipendier for Finansaaret.....	1,950	"
4. Understøttelse til 18 Studerende.....	3,150	"
5. Etatsraad Birchs Legat.....	240	"
6. Davidsens Legat til 2 Disciple.....	40	"
7. Skatter af Tiende.....	7	54
8. Regnskabsførerens Procenter.....	180	94
Summa Udgift	8,648	48
Sammenholdes hermed Indtægten	9,047	20
fremkommer som Overskud for Finansaaret	398	72
samt hertil Fondens kontante Beholdning fra forrige Finansaar	2,393	87
Af disse	2,792	59
er Fondens Kapitalformue forøget ved oplagt Spare- kasserente	139	29
følgelig udgjorde Kassebeholdningen 31. Marts 1900.....	2,653	30

IX. Afgang- og Aarsprøverne i 1900.

Skriftlig Prøve.

Mandag den 11te Juni.

- 8—12. VI Sp. } Dansk Stil (bunden Opgave).
 VI M. }
 IV S. } Dansk Stil.
 IV Rr. }

Tirsdag den 12te Juni.

- 8—12. VI Sp. Latinsk Version.
 VI M. Aritmetik.
 IV S. } Aritmetik.
 IV Rr. }

Onsdag den 13de Juni.

- 8—12. VI Sp. Fransk Stil.
 VI M. Geometri.
 IV S. } Geometri.
 IV Rr. }

Torsdag den 14de Juni.

- 8—12. VI Sp. } Dansk Stil (fri Opgave).
 VI M. }
 IV S. Latinsk Stil.
 IV Rr. Praktisk Regning.
 4—8. VI M. Beregningsopgave.
 IV Rr. Engelsk Version.

Fredag den 15de Juni.

- 8—12. VI M. Projektionstegning.

Onsdag den 27de Juni.

8—12. V Sp. } Dansk Stil	4—8. V Sp. Lat. Version.
V M. } (fri Opg.)	V M. Aritmetik.
8—11. III S. Aritmetik.	4—7. III S. Dansk Stil.
III Rr. Eng. Version.	III Rr. Geometri.
II S. Geometri.	II S. Latinsk Stil.
II Rr. Dansk Stil.	II Rr. Aritmetik.
I S. Regning.	I Rr. Matematik.
I Rr. Dansk Stil.	

Torsdag den 28de Juni.

8—12. V Sp. Fransk Stil.	4—8. V Sp. Dansk Stil
V M. Geometri.	V M. (bunden Opg.)
8—11. III S. Latinsk Stil.	4—7. III S. Geometri.
III Rr. Regning.	III Rr. Dansk Stil.
II S. Dansk Stil.	II S. Aritmetik.
II Rr. Geometri.	II Rr. Regning.
I S. Dansk Stil.	I S. Matematik.
I Rr. Regning.	

Fredag den 29de Juni.

- 8—12. V M. Beregningsopgave.
 4—8. V M. Projektionstegning.
 4—7. III Rr. Aritmetik.

Mundtlig Prøve.

Bogstavet a betegner Disciple med ulige Nummere, Bogstavet b
 Disciple med lige Nummere.

Lørdag den 16de Juni.

I Sangsalen.

6. VI Sp. Græsk.

Mandag den 18de Juni.

I Sangsalen.

8. IV S. (7 Disc. og 4 Privat.) Latin.
 4. VI Sp. Latin.

Tirsdag den 19de Juni.

I Sangsalen.

8. IV S. (4 Disc.) Latin.
 IV Sp. (2 Privat.) Græsk.

Torsdag den 21de Juni.

I Sangsalen.

8. VI. Dansk.
 4. IV Rr. Dansk.

Lørdag den 23de Juni.

I Sangsalen.

5. VI. Engelsk.
7. IV Rr. Engelsk.

Mandag den 25de Juni.

I Sangsalen.

8. VI M. Matematik.
3. IV S. (5 Disc.) + IV Rr. Matematik.

Tirsdag den 26de Juni.

I Sangsalen.

8. VI M. Naturlære.
12. VI Sp. Naturlære.
5. IV S. (6 Disc.) Matematik.

Onsdag den 27de Juni.

I Sangsalen.

8. IV Rr. Naturlære.

Torsdag den 28de Juni.

8. VI. Tysk.
9. IV Rr. + IV S. (6 Disc.) Tysk.
4. IV S. (5 Disc.) Tysk.

Fredag den 29de Juni.

I Sangsalen.

8. I S a. }
9^{1/2}. I S b. } Religion.
12. III Sp. Græsk.

I Klasseværelse II Rr.

8. III Rr. Geografi.
11. II Rr. Engelsk.

I Klasseværelse II S.

8. II S a. }
9^{1/2}. II S b. } Aritmetik.

I Klasseværelse I Rr.

8. I Rr. a. }
9^{1/2}. I Rr. b. } Historie.

Lørdag den 30de Juni.

I Sangsalen.

8. V Sp. Græsk.
12. II Rr. Geometri.

I Klasseværelse II Rr.

8. III S a. }
9^{1/2}. III S b. } Historie.

I Klasseværelse II S.

8. III Rr. Aritmetik.
11^{1/2}. I S b. }
I. I S a. } Geografi.

I Klasseværelse I Rr.

8. II S b. }
9^{1/2}. II S a. } Tysk.

I Naturhistorieklassen.
 8. I Rr. b. }
 9^{1/2}. I Rr. a. } Religion.

Mandag den 2den Juli.

I Sangsalen.	I Klasseværelse II Rr.
8. IV S. Geografi.	8. I S a. } 9 ^{1/2} . I S b. } Latin.
	4. IV Rr. Geografi.
I Klasseværelse II S.	I Klasseværelse I Rr.
8. V a. } 9 ^{1/2} . V b. } Historie.	8. I Rr. a. } 9 ^{1/2} . I Rr. b. } Matematik.
12. III Rr. Geometri.	12. II S a. } 1 ^{1/2} . II S b. } Religion.

I Naturhistorieklassen.
 8. III M. Naturlære.

Tirsdag den 3die Juli.

I Sangsalen.	I Klasseværelse II Rr.
8. III R. Fransk.	8. II S b. } 9 ^{1/2} . II S a. } Geometri.
11. III S b. } 12 ^{1/2} . III S a. } Latin.	
I Klasseværelse II S.	I Klasseværelse I Rr.
8. II Rr. Geografi.	8. I S b. } 9 ^{1/2} . I S a. } Fransk.

I Naturhistorieklassen.
 8. I Rr. b. }
 9^{1/2}. I Rr. a. } Engelsk.

Onsdag den 4de Juli.

I Sangsalen.	I Klasseværelse II Rr.
8. V b. } 9 ^{1/2} . V a. } Dansk.	8. III S a. } 9 ^{1/2} . III S b. } Aritmetik.
	6. IV Rr. Historie.
I Klasseværelse II S.	I Klasseværelse I Rr.
8. IV S. Historie.	11 ^{1/2} . II S a. } 1. II S b. } Latin.
1. I R. Fransk.	

I Naturhistorieklassen.
 8. III Rr. Naturhistorie.
 11. I S a. }
 12^{1/2}. I S b. } Naturhistorie.

Torsdag den 5te Juli.

I Sangsalen.	I Klasseværelse II Rr.
8. VI. Historie.	8. III Rr. Dansk.
	11. II S b. } Geografi.
	12 ^{1/2} . II S a. }
I Klasseværelse II S.	I Naturhistorieklassen.
8. II Rr. Aritmetik.	6. IV Rr. Naturhistorie.
11. I S b. } Dansk.	
12 ^{1/2} . I S a. }	

Fredag den 6te Juli.

I Sangsalen.	I Klasseværelse II Rr.
8. VI. Fransk.	8. III S b. } Geometri.
	9 ^{1/2} . III S a. }
	4. IV R + 1 Privat.
	Fransk.
I Klasseværelse II S.	I Klasseværelse I Rr.
8. II S a. } Historie.	8. I Rr. a. } Dansk.
9 ^{1/2} . II S b. }	9 ^{1/2} . I Rr. b. }
12. III Rr. Engelsk.	
	I Naturhistorieklassen.
	8. IV S. Naturhistorie.

Lørdag den 7de Juli.

I Sangsalen.	I Klasseværelse II Rr.
4. V a. } Fransk.	4. II Rr. Religion.
5 ^{1/2} . V b. }	

Mandag den 9de Juli.

I Sangsalen.	I Klasseværelse II Rr.
8. V M. Matematik.	8. I Rr. b. } Tysk.
	9 ^{1/2} . I Rr. a. }
I Klasseværelse II S.	I Klasseværelse I Rr.
8. II R. Fransk.	8. I S a. } Historie.
11. II S b. } Fransk.	9 ^{1/2} . I S b. }
12 ^{1/2} . II S a. }	
	I Naturhistorieklassen.
	8. III S a. } Geografi.
	9 ^{1/2} . III S b. }

Tirsdag den 10de Juli.

I Sangsalen.
8. IV Sp. Græsk.

I Klasseværelse II Rr.
8. IV M. Naturlære.
9^{1/2}. V Sp. Naturlære.

I Klasseværelse II S.
8. III Rr. Tysk.
11^{1/2}. I S b. }
I. I S a. } Matematik.

I Klasseværelse I R.
8. II Rr. Dansk.
12. III S b. }
1^{1/2}. III S a. } Fransk.

I Naturhistorieklassen.
9^{1/2}. II S a. }
11. II S b. } Naturhistorie.

Onsdag den 11te Juli.

I Sangsalen.
8. V Sp. Latin.

I Klasseværelse II Rr.
8. V M. Naturlære.
12. II Rr. Historie.

I Klasseværelse II S.
12. III Rr. Naturlære.

I Klasseværelse I Rr.
11^{1/2}. I Rr. a }
I. I Rr. b. } Geografi.

I Naturhistorieklassen.
8. III S. a. }
9^{1/2}. III S. b. } Naturhistorie.

Torsdag den 12te Juli.

I Sangsalen.
8. IV S. Fransk.

I Klasseværelse II Rr.
8. V b. }
9^{1/2}. V a. } Engelsk.
11. II Rr. Tysk.

I Klasseværelse II S.
8. III S. b. }
9^{1/2}. III S. a. } Tysk.

I Klasseværelse I Rr.
8. II S. b. }
9^{1/2}. II S. a. } Dansk.

Fredag den 13de Juli.

I Sangsalen.
8. III Rr. Historie.

I Klasseværelse II Rr.
8. I S. a. }
9^{1/2}. I S. b. } Tysk.

I Naturhistorieklassen.
8. I Rr. b. }
9^{1/2}. I Rr. a. } Naturhistorie.
11. II Rr. Naturhistorie.

Lørdag den 7de Juli Kl. 8 prøves de indmeldte Disciple. De, som ikke kunne møde den Dag, prøves Mandag den 20de August Kl. 8.

Lørdag den 14de Juli Kl. 10 afholdes Translokationen, hvorefter Sommerferien begynder.

Mandag den 20de August Kl. 12 begynder det nye Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Værger samt enhver, der har Interesse for Skolen og Undervisningen, indbydes til at overvære Eksamen og Translokationen.

Horsens lærde Skole, i Juni 1900.

A. Neergaard.

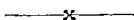

MEDDELELSER

OM

HORSENS LÆRDE SKOLES FORBEREDELSESSKOLE

I SKOLEAARET 1899—1900.

HORSENS.

HORSENS AVIS' BOGTRYKKERI.

1900.

Nogle Bemærkninger om Undervisningen til 10-Aars Alderen.

Vore to Forberedelsesklasser har en dobbelt Opgave, dels at forberede til Optagelse i Horsens lærde Skoles nederste Klasse, dels at give de Elever, der betros os, en Undervisning, der i al Almindelighed passer for Elevernes Alderstrin i Henseende til Fag, Omfang og Undervisningsmaade. Den første Opgaves Maal er givet med de af Ministeriet for Optagelse i Latinskolen fastsatte Fordringer, som findes i Horsens lærde Skoles Program S. 36. Disse Fordringer er vel nok i alt væsentligt ikke større, end at en Undervisning med dem som Maal, under en stadig vaagen Kontrol, nogenlunde vil kunne forliges med den anden Opgave, der for os staar som den betydningsfuldeste: Børnenes Udvikling efter forstandige pædagogiske Principper. Den Undervisning, der forbereder til os igen, det være sig gennem Skoler eller gennem Privatundervisning, vil atter have de samme to Opgaver, og da vor Skole i Regelen kun har Eleverne fra ca. 10 til 12 Aars Alderen, vil det være af stor Betydning, at der i alt væsentligt er den samme Fremgangsmaade i disses og vor Undervisning, ligesom vi bestræber os for, at der skal være det gennem vor og Latinskolens. Det er altsaa ikke nok, at der er læst visse Pensa i de forskellige Fag; Maaden, hvorpaa Undervisningen drives, har efter vor Mening lige saa stor Betydning.

De efterfølgende Linier har derfor til Hensigt at meddele interesserede:

- I. de Fordringer, vi stiller til Elever, som skal optages i Horsens lærde Skoles Forberedelsesskole;
- II. nogle vejledende Bemærkninger om Undervisningen af Elever fra 6—10 Aars Alderen.

I.

Det gaar nu oftest saaledes, at det første Halvaar, Eleverne tilbringer i vor Forberedelsesskole, hemmes Undervisningens Frihed i høj Grad, fordi Eleverne møder med ganske forskellig Forberedelse. Her vil vi fremhæve to Ulemper.

Det er for det første slemt, at adskillige Elever i Fag som dansk Oplæsning, Genfortælling af det i Læsebogen læste, Retskrivning og Hovedregning, altsaa Fag, hvor det kommer an paa Modenhed og virkelig tilegnet Færdighed, ikke tilfredsstillende stiller de Fordringer, man stiller til 10—11 Aars Dreng. I saadanne Fag bør der lægges Vægt paa at opnaa den største Sikkerhed i Tilegnelsen.

For det andet er det absolut lige saa forfejlet, naar den Undervisning, der forbereder til os, i „Udenadsfag“ søger at gaa ud over de Fordringer, vi stiller til Optagelse, og saa meget uheldigere, naar de samme Bøger benyttes, som Eleverne senere skal bruge hos os. Vi advarer alvorligt derimod, ikke fordi vi har noget imod, at vore Elever fik et lettet Hjemmearbejde; vort Ideal vilde tværtimod være, at den væsentligste Kundskabstilegnelse i hele Elementarskolen fandt Sted paa Skolen, og at Hjemmearbejde indskrænkedes til Opgaver, som enhver Elev kunde besvare uden Hjælp fra Hjemmene eller Privatlærere. Nej, vi advarer derimod, fordi vi indser, at der let derved i en for tidlig Alder stilles for store Fordringer til Børns Evne til at lære udenad, og fordi Følgen ofte bliver, at Elever i adskillige Fag kommer til at tygge det samme om, som een Gang er læst, hvad der grumme ofte avler Uopmærksomhed paa Skolen og Dovenskab og Overfladiskhed i Hjemmeforberedelsen, og det netop paa et Tidspunkt, hvor vi i vor Forberedelsesskole, saaledes som Forholdene nu er, maa stille Krav til Hjemmeforberedelse.

Fordringerne.

Dansk. Sikker, tydelig og naturlig Oplæsning. Evne til at genfortælle Indholdet af det oplæste. Net Fremsigelse af et let dansk Vers. I Retskrivning maa Eleven vise Sikkerhed i at stave de almindeligst forekommende Ord. I Grammatik maa Eleverne have lært at kende Forskel mellem Navneord (med Køn), Kendeord, Udsagnsord, Tillægsord, personlige og Eje-Stedord; Grundled og Omsagn. Det bør være lært gennem mundtlig Indøvelse, uden Læsebog.

Regning. De fire Regningsarter med hele og saa vidt muligt altid benævnte Tal. Hovedregning med lette benævnte Tal. Tabel til 12 Stykkerne.

Skrivning. En ren og læselig Haandskrift. Ordenen bør være fortrinlig.

Geografi. De almindelige geografiske Grundbegreber. Evne til at orientere sig paa et Kort. Danmark. Af Europa: Navnene paa Stater og Hovedstæder; Højlande, Lavlande og Floder. Navnene paa Verdensdelene og Verdenshavene (med ganske faa Bjerglande, Floder og Stater, f. Eks. Rusland, Asien, Kina, Indien, Nil, Fristaterne osv.).

Religion. Kundskab om de vigtigste Fortællinger af det gamle Testamente og Hovedpunkterne i Jesu Liv. En gennem mundtlig Meddelelse erhvervet Kundskab om Højtiderne, Budene, Trosbekendelsen og Fadervor. Nogle lette og nøje forklarede Salmer.

Historie. En kortfattet Fædrelandshistorie (mundtlig: Hovedbegivenheder i Verdenshistorien).

Tysk. Dette Fag fordres ikke læst til Optagelse i Forberedelsesskolen.

II.

Inden vi gaar over til at fremsætte vejledende Bemærkninger med Hensyn til hvert enkelt Fag, vil vi angive nogle Hovedsynspunkter for Elementarundervisningen i al Almindelighed.

Elever maa kunne læse rent, inden de kan lære udenad. I de saakaldte Udenadsfag bør man fra den første Dag af Undervisningen lægge Vægt paa det forstands- og tankeudviklende, gøre Kundskabsmeddelelsen paa Skolen til det absolut væsentlige, ved en Blanding af mundtiig Gennemgang og Eksamination vække Elevernes Lærelyst og lagttagelsesevne, med stor Forsigtighed gaa over til Brug af Bog, kun benytte den som Middel til at fæstne det, der skal læres, lade Eleverne selv arbejde med ved Oplæsning af Lektien og ved mange Spørgsmaal og Samtale med hele Klassen sikre sig, at Stoffet er tilstrækkelig omhyggeligt forklaret; naar Bogen anvendes saaledes, vil den være en ypperlig Støtte for Danskundervisningen; og naar Udenadsfagene efterhaanden faar særegne Timer, bør man fremdeles fordre en Gengivelse af det læste, her som efter den danske Læsebog, og ikke bogstavret Udenadslæren og Ramseri. Kun hvor en saadan Fremgangsmaade overholdes, bør Hjemmelektie gives for og kan en Lektie

fordres lært grundigt og godt. Ved en saadan Undervisning maa man være forberedt paa, at Gennemgangen tager lang Tid, men man kan da til Gengæld ogsaa sikre sig, at Stoffet virkelig bliver de smaas Ejendom.

Maaske vil man indvende, at en saa omhyggelig Tilrettelægning af Stoffet ikke i tilstrækkelig Grad vil udvikle Elevernes Evne til selvstændigt Arbejde. Hertil er at bemærke, at hvis ikke Undervisningen fra 6—10 Aar først og fremmest stræber efter at udvikle denne Evne til selvstændigt Arbejde fra Elevernes Side, er den ogsaa efter vor Mening ganske forfejlet. Enhver ved, hvor vanskeligt de fleste Børn har ved at læse og forstaa en Lektie. Men denne Evne bør dog sikkert udvikles paa Skolen, før Evnen til at lære udenad kan virke, som den skal. Ellers bliver det læste kun død Kundskab. Ligeledes er det en Kendsgerning, at den Undervisning, der overvejende beskæftiger sig med Lektieoverhøring og forsømmer Lektiegennemgang, tvinger Hjemmene til at „hjælpe“ Børnene, men med en saadan Hjælp bliver det selvstændige Arbejde ofte illusorisk.

Først og fremmest i Timerne, under den kyndige Lærers Vejledning, skal Eleven vænnes til selvstændigt Arbejde, lære at læse, forstaa og udtrykke sig; det Hjemmearbejde, man med en saadan Undervisning kan give et Barn fra 8—10 Aar, vil kunne blive et virkeligt selvstændigt Arbejde, og da han magter det, vil han udføre det med Glæde.

En anden Indvending, som vil kunne gøres, er den, at under en saadan Undervisning vil der vanskelig blive Tid til at give en nogenlunde hyppig Dom over Elevernes Præstationer gennem de nu brugelige Karakterer. Fejlen herved er imidlertid Karakterernes, der burde afskaffes overalt. Læreren vil, uden dem, ved den ovennævnte Art af Undervisning kunne danne sig et langt fyldigere og paalideligere Indtryk af Elevernes Udvikling og Evner.

Skulde man imidlertid mene, at Børnene vilde faa for lidt Hjemmearbejde ved en saa indskrænket Brug af Bog og saa omhyggelig en Tilrettelægning af Stoffet, naar Bogen anvendes, saa vilde vi tro, at 5—6 Timers til Dels anspændende Virksomhed paa Skolen i det væsentlige vilde være tilstrækkeligt i de første 3—4 Aar af Skolegangen. Hvis Skolen dog vilde paatage sig at beskæftige Børn i Hjemmet, turde vi maaske anbefale saadanne Arbejder, der øvede Færdigheder uden at stille for store Fordringer til Hukommelse: Øvelse i Haandskrift, Afskrivning, lette Regneopgaver, maaske forskellige Arter fornuftig Anvendelse af Tegning og lettere Sløjd.

Hvad de enkelte Fag angaar, skal vi bemærke følgende:

Dansk.

Man bør omhyggelig arbejde paa, at Oplæsningen bliver ren og klar, med en tydelig og samtidig naturlig Udtale af Ordene, saaledes at det mærkes, at Eleverne stadig er vænnede til at forstaa det læste og at lægge Forstaaelse for Dagen ved at oplæse uden kedelig Syngen og med en naturlig Betonning af Ordene efter deres Værdi i Sammenhængen. Gennem al Undervisning, og gennem den i Dansk i Særdeleshed, maa det kunne mærkes, at Eleverne vænnes til at tale højt og frejdigt med tydelig Udtale af Stavelserne efter deres Værdi. Det maa anbefales at drive Øvelser i en saadan tydelig Udtale med enkelte Ord, saa Eleverne vænnes af med at „sluge“ Stavelser af Ladhed eller Generthed. Det er en meget almindelig Fejl, at Elever, som faar Opfordring til at udtale et Ord tydeligt, mener at kunne gøre det ved at lægge stærkere og stærkere Eftertryk paa den stærkest betonedede Stavelse, medens de andre Stavelser bliver mindre og mindre hørlige, saaledes at f. Eks. Menneske bliver til Mænnn(-s), Fortrædelighed til — trææed(l-). Det er et Jaskeri, som hævner sig paa saa at sige alle Fag.

Som en god Øvelse gennem alle Elementarklasserne maa Genfortælling af det læste i Læsebogen anbefales. Og naar Indholdet gennem en saadan Genfortælling, der maa være tydelig og naturlig, har vist sig at være tilegnet, vil en ny Gennemlæsning være at anbefale, idet man da vil kunne forlange, at Oplæsningen for de allerfleste Elevers Vedkommende maa kunne føje sig naturligt efter Indholdet.

Det anbefales at lære Vers udenad, men kun saadanne, hvis Indhold og Sprogform ikke ligger over et Barns Fatteevne paa hvert givet Alderstrin, og først efter at de er meget omhyggeligt gennemgaaede. Børnene bør først ved Oplæsning gøre sig bekendt med Versets Indhold, og Læreren ved Spørgsmaal og Samtale sikre sig, at de forstaa det, og at intet Udtryk er dunkelt. Derefter bør det fordres, at Eleverne kan læse Verset op med naturlig Betonning. Det vil saa være dem en let Sag at lære det udenad, men man maa da baade fordre en aldeles rigtig Fremsigelse og ikke finde sig i nogen Ramsen op, Syngen, unøjagtig Udtale eller rent gal Betonning af Ordene. — Hvis ikke saadanne Betingelser for Udenadslæren af Vers overholdes, er dette Arbejde baade barbarisk og skadeligt.

Med Hensyn til Indøvelse af Retskrivning foreslaas megen mundtlig Øvelse i Stavning fra det tidligste Trin, under samtidig Benyttelse af den store Tavle, som det, der skal danne

det egentlige Grundlag for senere skriftlige Øvelser. Naar man gaar over til saadanne skriftlige Øvelser i Stilebog, bør det mest være gennem Afskrift af passende lette Stykker, og man bør da hellere lade Eleverne skrive mindre ad Gangen end trætte dem med for langvarige Øvelser, f. Eks. hellere en halv Time hver Dag end en hel hver anden. Ved Diktat (hvortil anbefales „frie“ Diktatstile, saadanne som Eleverne selv efter Tur laver Sætningerne til under Lærerens Vejledning, saa han sikrer sig, at et for Elevernes Alderstrin naturligt Gloseforraad og et for Børn fornøjeligt Sætningsapparat indøves) bør Princippet være at forebygge Fejl ved en Eksamination og Gennemgang af Stoffet forud. Af Tegnsætningen vil en Del naturligvis blive lært paa denne Maade.

En Smule Grammatik vil være nødvendigt paa et ret tidligt Trin for Retskrivningens Skyld (store Begyndelsesbogstaver); men ud over en Sondring mellem Ordklasser samt, saa sent som muligt, mellem Grundled og Omsagn bør intet fordres, saaledes f. Eks. ingen Sætningsanalyse. Og det, der fordres, bør være lært gennem mundtlige Øvelser, uden Bog.

Skrivning.

Oprindelig (og gennem en stor Del af Elementarskolen) falder Faget naturligt sammen med Undervisningen i Dansk. Til at begynde med bør man sikkert fremfor Brug af Griffel og Tavle foretrække Blyant og Papir. Ved Siden af de egentlige Skrivebøger kan „Øvebøger“ benyttes. Man bør saa hurtigt som muligt gaa over til sammenhængende Skrift (og Afskrift efter Bog) for at uddanne en fast og flydende Haandskrift. Eleverne bør fra først af vænnes til at skrive store og rene Skriftræk. I særlig Grad henledes Opmærksomheden paa, at det paases, at Kroppens og Benenes Holdning, Haand- og Fingerstilling, Pennens Retning er, som sig bør. Ligeledes paa, at Ordenen i dette Fag, som i alle skriftlige, er fortrinlig. Med Hensyn til Spørgsmaalet, om lodret eller hældende Skrift skal foretrækkes, mener vi ikke at kunne sige noget almengyldigt, da det formodes, at individuelle Forskelligheder her gør sig gældende.

Regning.

Undervisningen heri bør begynde med at vække Elevernes Begreber ved Tælning, Maalning og Vejning af virkelige Genstande. Regneøvelserne bør helst altid være med benævnte Tal, og Hovedregningen bør gaa forud for Tavleregning og spille en fremtrædende Rolle gennem hele Skolen.

For øvrigt haaber vi ved Lejlighed at kunne gøre dette vigtige Fag til Genstand for en udførligere Omtale.

Geografi.

I dette Fag bør Undervisningen begynde saa tidligt som muligt, støttende sig til Anskuelsesundervisning. Man bør (f. Eks. ved Maalesnor) udvikle Elevernes Rumbegreb, gaa over til de geografiske Grundbegreber, dels ved mundtlig Forklaring i Skolen, dels ved Spadsereture — senere til Hjemstedsbeskrivelse, til Byen og dens Omegn, Tur med Jernbane til Nabobyerne — i Forbindelse med Korttegning. Kort (og Globus) kan tidlig benyttes med den nødvendige Forklaring. Lektie efter Bog bør sikkert først sent fordres, og kun med omhyggelig Gennemgang. Som Grundlag for en mundtlig Gennemgang anbefales til Læreren: Bøving-Petersen og Madsens Geografi I og II.

Naturhistorie.

Undervisning heri kan ligeledes begynde paa et meget tidligt Trin; naar den løsrives fra Anskuelsesundervisningen og faar særegne Timer, bør Bog være bandlyst, og Undervisningen bør være rettet paa at lære Børnene at iagttage og kende Dyr (og Planter) som Individder uden Fordring til Kendskab om Systemet.

Religion.

Undervisningen bør begynde med at vække de smaa Elevers Interesse for Religionskundskab gennem Forklaring af Højtidene og Fortælling om de dertil knyttede Begivenheder. De første Aar benyttes ingen Bog til Hjemmelektie, men det vigtigste meddeles mundtlig. Naar Bog senere benyttes, bør al bogstavret Udenadslæren af Taler, Skriftsteder osv. være udelukket. Ingen Katekismus, men en mundtlig Gennemgang af Budene, Trosbekendelsen, Fadervor og Daaben. Salmer bør læres udenad, men kun de letfatteligeste, og kun efter omhyggelig Gennemgang, saa Misforstaaelse er udelukket.

Historie.

Undervisningen bør saa længe som muligt meddeles mundtlig, og i de første Aar sikkert være ganske fragmentarisk, saa den nærmest gaar ud fra store Personer og helst nærmer sig vor Tid saa meget som muligt (f. Eks. Fridtjof Nansen), og til at begynde med er anskuelig og barnlig. Hertil vilde Fædrelandshistoriens store Skikkelser (Christian IV, Niels Ebbesen, Ansgar) egne sig. Efterhaanden skulde disse blive Midtpunkter i mere sammensatte Skildringer. En samlet Fremstilling af Fædrelandets Historie efter en lille Bog fordres til

Optagelse i Forberedelsesskolen, men saa snart Bog benyttes, maa det kun ske med meget omhyggelig Gennemgang paa Skolen, og det maa fordres, at Eleverne vænner sig til at fortælle, uden Opramsning.

Tysk.

Medens Tysk ikke fordres læst til Optagelse i Forberedelsesskolen, har vi ment at maatte imødekomme mulige Ønsker om at begynde Undervisningen i dette Fag, allerede eet Aar før vi faar Eleverne. Da Undervisningen i Forberedelsesskolen imidlertid begynder forfra, er det alene af den Grund højt uheldigt, at de samme Bøger bruges, som vi benytter. Men ogsaa af andre pædagogiske Grunde vil vi tilraade dem, der lærer deres Elever Tysk før Optagelsen hos os, at benytte Bøger som Sarauws Elementarbog eller Thora Goldschmidts Billedelementarbog, uden Benyttelse af trykt Grammatik eller Stiløvelser.

Om Anskuelsesundervisning, Sløjd og Tegning skal vi af praktiske Grunde ikke udtale os ved denne Lejlighed, ihvor betydningsfuld en Plads vi end mener, at disse Fag burde indtage ved Elementærundervisningen.

Som Regel vil Forberedelsesskolen kun optage Elever i sin ^{ned}øverste Klasse.

Antallet af Forberedelsesskolens Disciple var ved Udgangen af Skoleaaret 1898—99 ialt 56. Af disse optoges i den lærde Skole ialt 24, dels som studerende, dels som Realdisciple, og 1 udgik af Skolen. Ved Skoleaarets Begyndelse optoges 32 nye Disciple; i Aarets Løb udgik 1 og optoges 1 Discipel. Det nuværende Discipelantal er altsaa 63. De anføres her i Bogstavorden. Tillige er Faderens Stilling anført:

II. Klasse.

1. J. Andersen (Postpakmester). 2. W. E. Berthelsen (Skræddermester). 3. H. J. Danielsen (Købmand). 4. J. F. V. Dragsted (Skomagermester). 5. C. Fog (Grosserer). 6. S. A. Gerdes (Proprietær). 7. F. B. Hansen (Direktør). 8. H. P. Heide (Fabrikant). 9. T. P. C. Jensen (Værkmester). 10. J. Jentsch (Bundtmager). 11. C. J. Knudsen (Dampskibsexpeditør). 12. V. J. Lassen (Købmand). 13. F. C. Møller (Tømmerforvalter). 14. H. T. Møller (Redaktør). 15. H. Møller (afd. Købmand). 16. O. H. Møller (Landinspektør). 17. P. H. Nielsen (Fabrikant). 18. V. T. Nielsen (Købmand). 19. A. Pedersen (afd. Assistent). 20. J. F. J. Petersen (Dyrlæge). 21. H. P. Petersen (Adjunkt). 22. A. E. Pettersen (Fabrikant). 23. A. J. C. Ravn (afd. Bogholder). 24. A. V. Reske-Nielsen (Købmand). 25. N. C. V. Simonsen (Pedel). 26. A. G. Svendsen (Bagermester). 27. K. A. F. Tinning (Handelsagent). 28. A. J. Tramm (Købmand, Mejeriejer). 29. A. L. Wulff (Restauratør). 30. A. C. N. Øhlenschläger (Købmand).

I. Klasse.

1. C. J. Aggerbeck (Fabrikant). 2. E. M. Ammitzbøll (Proprietær). 3. L. G. Andersen (Stationsforstander). 4. A. L. Andreasen (Vejopsynsmand). 5. E. Astrup (Købmand). 6. O. F. L.

Beck (Købmand). 7. J. S. -Ø. Bichel (Proprietær). 8. F. J. Brigsted (Gæstgiver). 9. E. Carstensen (Urmager). 10. V. C. E. Erichsen (Sadelmager). 11. F. Guldberg (Læge). 12. S. V. Hansen (Mejerist). 13. N. V. R. Holm (Købmand). 14. A. P. J. Jørgensen (Skræddermester). 15. T. M. Kjær (Hestehandler). 16. Einar Knudsen (Cigarfabrikant). 17. L. A. Møller (Redaktør). 18. M. C. G. Møller (Elektriker). 19. J. O. Mørch (Købmand). 20. A. Olesen (Præst). 21. H. Olsen (afd. Stationsforstander). 22. A. Ottosen (Adjunkt). 23. E. Pedersen (Møllejejer). 24. S. A. Petersen (Sagfører). 25. N. F. A. Rasmussen (Gaardejer). 26. A. H. Funch-Rosenberg (Købmand). 27. C. C. Schmidt Madsen (Købmand). 28. B. M. Seligmann (Ingeniør). 29. V. Therkelsen (Gæstgiver). 30. P. J. Tramm (Købmand, Mejeriejer). 31. E. L. Wang (Grosserer). 32. P. H. Wiinsted (Apoteker). 33. Herbert Utzon Iversen (afd. Læge), indmeldt 1. Maj.

Af II. Klasse er udgaaet: Jacob Højberg.

I de forskellige Undervisningsfag er i det forløbne Skoleaar (1899—1900) følgende læst eller indøvet:

II. Klasse.

Dansk (4 Timer, Westergaard). Grammatikken er indøvet ved Analyse i 2 ugtl. Timer. Den øvrige Tid er benyttet til Øvelser i korrekt Oplæsning og Genfortælling. Sauters Skriftlæsnings-ABC er gennemlæst.

Dansk Stil (3 Timer, Westergaard). Stilene paa Skolen have været dels Diktat, dels Genfortælling. De paa Skolen skrevne Stiles Antal vil beløbe sig til omtrent 70. I Hjemmet er der ugentlig skrevet Afskrift efter den i Klassen brugte danske Læsebog eller Fristile.

Tysk (4 Timer, Fledelius). Kaper og Simonsen, Tysk Læsebog for Begyndere S. 60.—96. Kapers tyske Læsebog for Mellemlklasserne S 1—18. En Del af Stoffet er benyttet til at øve Eleverne i at gengive tyske Sætninger. Adskillige Sange ere afskrevne og lærte udenad. Kapers Stiløvelser Stk. 23—40. Det vigtigste af Formlæren efter Kapers Grammatik.

Fransk (4 Timer, Westergaard). C. Michelsen: Fransk Læsebog for Begyndere.

Religion (2 Timer, Bjerre). Efter Balslevs Bibelhistorie: det nye Testamente til Kirkens Historie. Efter Balslevs Lærebog: de tre Trosartikler. Nogle Salmer.

Historie (3 Timer, Westergaard). Blochs mindre Lærebog i Historie fra de ældste Tider til Nutiden.

Geografi (2 Timer, Ottosen). Granzows lille Geografi (Nr. 4), fra Begyndelsen af Europa, Bogen ud. Der er fortalt om Solen, Jorden og Maanen.

Naturhistorie (2 Timer, Steenberg). Pattedyr og Fugle ere gennemgaaede mundtlig med Benyttelse af Præparater og et naturhistorisk Atlas.

Regning (6 Timer, Westergaard). Efter Meiers Praktisk Regnebog II og Femmers Opgaver i Hovedregning II gennemgaaet Brøkgregning og dennes Anvendelse. Hjemmeopgaver een Gang om Ugen.

Skrivning (2 Timer, Westergaard). Der er skrevet i Hvidegaards med trykt Forskrift forsynede Skrivebøger.

Gymnastik (2 Timer, Jensen). Gang- og Løbeøvelser, Springøvelser, Klavreøvelser, forskellige andre Legemsøvelser, samt smaa Marchure og Boldspil.

Sang (1 Time, Ottosen). I Undervisning i Sang, der er frit Fag for enhver Discipel, have begge Klassers Disciple deltaget paa een nær. Salmer og Fædrelandssange ere sunge i Kor.

I. Klasse.

Dansk (3 Timer, Bjerre). Der er væsentlig lagt Vægt paa at indøve en god Oplæsning. Desuden ere Hovedtrækkene af Grammatikken gennemgaaede. Sauters Skriftlæsnings-ABC er læst igennem.

Dansk Stil (4 Timer, Bjerre). Diktatstile og korte Genfortællinger. De paa Skolen skrevne Stiles Antal vil beløbe sig til omtrent 100. I Hjemmet Afskrivningsstile.

Tysk (4 Timer, Fledelius). Kaper og Simonsen, Tysk Lærebog for Begyndere, S. 1—60. En Del af Stoffet er bleven benyttet til at øve Eleverne i at gengive tyske Sætninger. 10 Sange ere lærte udenad. Efter Kapers Sproglære ere Hovedtrækkene af Grammatikken gennemgaaede. Kapers Stiløvelser Stk. 1—22.

Religion (2 Timer, Ottosen). Efter Balslevs Bibelhistorie: det gamle Testamente. Mundtlig Gennemgang af de 10 Bud, Daabspagten og Bornen. De 5 første Bud efter Balslevs Lærebog med Forbigaaelse af nogle Skriftsteder. Nogle Salmer.

Historie (3 Timer, Westergaard). J. Ottosen: Bornenes Verdenshistorie fra den ældste Tid til ca. 1500. Sammes Fædrelandshistorie for Folkeskolen S. 1—36.

Geografi (2 Timer, Ottosen). Efter Granzows lille Geografi er læst Europa.

Naturhistorie (2 Timer, Steenberg). Pattedyrene gennemgaaede mundtlig med Benyttelse af Præparater og et naturhistorisk Atlas. En Del Timer ere benyttede til Anskuelsesundervisning.

Regning (6 Timer, Westergaard) I de 3 Timer ere de 4 elementære Regningsarter med benævnte Størrelser indøvede efter Meier, Praktisk Regnebog I. I Hjemmet er regnet en

Mængde Opgaver. Femmers Opgaver i Hovedregning I, fra S. 45 til Slutningen.

Skrivning (2 Timer, Østerberg). Der er skrevet i almindelige Skrivebøger efter Forskrift paa Skoletavlen; i det sidste Halvaar tillige Afskrift efter trykt Bog. Elevernes Holdning og Haandstilling har været under stadig Kontrol, og Øvelserne have sigtet til at fremme en flydende, tydelig og praktisk brugelig Haandskrift.

Gymnastik (2 Timer, Jensen). Som 2den Klasse.

Sang (1 Time, Ottosen). Se 2den Klasse.

Betalingen for Skolegang er 8 Kr. maanedlig. Skoleregningerne udstedes i Slutningen af de enkelte Maaneder og betales enten i den paagældende Maanedes Slutning eller i den derpaa følgende Maanedes Begyndelse. Kun for Skoleaarets to sidste Maaneder (Juni og Juli) udstedes Skoleregningerne paa een Gang, nemlig hen imod Slutningen af Juni, da Skolens Regnskab skal afsluttes inden Udgangen af Skoleaarets sidste Maaned (Juli Maaned).

De Bøger, der ville blive brugte i Skoleaaret 1900—1901, ere følgende:

I begge Klasser Sauters danske Skriftlæsnings-ABC. — H. Andersen, Kortfattet dansk Sproglære. — Kaper og Simonsen, Tysk Læsebog for Begyndere. Kapers Stiløvelser I. Kaper, Kortfattet tysk Sproglære. — Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus, Balslevs Bibelhistorie, en Salmebog. — Ottosen: Børnenes Verdenshistorie. Ottosen: Fædrelandshistorie for Folkeskolen. — Granzows lille Geografi, nyeste Udgave, et Atlas. — Et naturhistorisk Atlas. — Sangbog: Sange for Skolen og Hjemmet, udgivne af en Lærerforening.

I 2den Klasse desuden: J. Larsens danske Læsebog, 3dje Del. — Kapers tyske Læsebog for Mellemklasserne. — N. N. Meiers Regnebog II. — Af Disciple, der læse Fransk: Carl Michelsens franske Læsebog for Begyndere.

I 1ste Klasse desuden: J. Larsens danske Læsebog, 2den Del. — N. N. Meiers Regnebog I.

Aarsprøven.

Den skriftlige Prøve.

II. Klasse.

I. Klasse.

Tirsdag den 3die Juli.

9—11. Dansk Stil.

9—11. Dansk Stil.

12—1. Dansk Diktat.

12—1. Dansk Diktat.

Onsdag den 4de Juli.

9—12. Regning.

9—12. Regning.

Den mundtlige Prøve.

(Bogstavet a betegner Disciple med ulige Nummere, Bogstavet b Disciple med lige Nummere.)

II. Klasse.

I. Klasse.

Torsdag den 5te Juli.

8 a. }
9¹/₂ b. } Naturhistorie.

11¹/₂ a. }
1 b. } Regning.

Fredag den 6te Juli.

8 a. }
9¹/₂ b. } Tysk.

4 a. }
5¹/₂ b. } Religion.

Lørdag den 7de Juli.

4 a. }
5¹/₂ b. } Historie.

4 a. }
5¹/₂ b. } Tysk.

Mandag den 9de Juli.

8 a. }
9¹/₂ b. } Religion.

11¹/₂ a. }
1 b. } Geografi.

Tirsdag den 10de Juli.

4 a. }
5¹/₂ b. } Geografi.

8 a. }
9¹/₂ b. } Historie.

Onsdag den 11te Juli.

8 a. }	} Dansk.	8 a. }	} Dansk.
9 ¹ / ₂ b. }		9 ¹ / ₂ b. }	

Torsdag den 12te Juli.

8 a. }	} Regning.	11 ¹ / ₂ a. }	} Naturhistorie.
9 ¹ / ₂ b. }		1 b. }	

Fredag den 13de Juli.

8 a. }	} Fransk.
9 ¹ / ₂ b. }	

Onsdag den 7de Juli Kl. 9 afholdes Prøve over de indmeldte Disciple.

Lørdag den 14de Juli Kl. 9 meddeles Aarsprøvens Udfald i Forberedelsesskolen, hvorefter Sommerferien begynder.

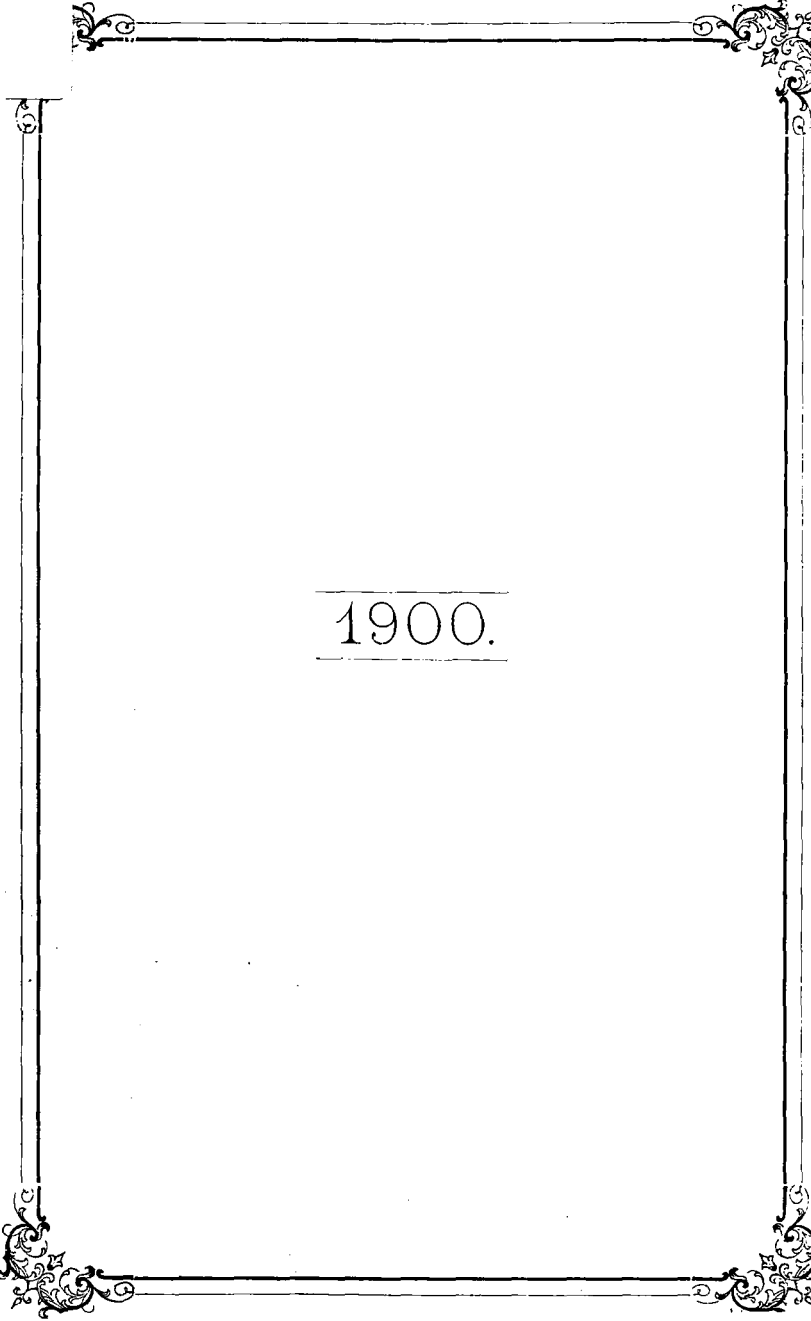
Mandag den 20de August Kl. 1 begynder Undervisningen i Forberedelsesskolen i det nye Skoleaar.

Til at overvære Aarsprøven indbydes Disciple-nes Forældre og Værger samt enhver, der interesserer sig for Skolens Virksomhed.

Horsens, i Juni 1900.

Bjerre.

Fledelius.

1900.